

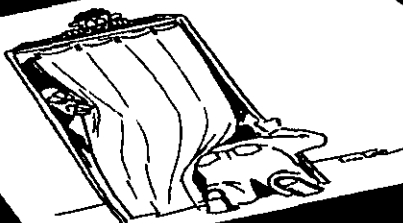
Date Printed: 04/23/2009

JTS Box Number: IFES_71
Tab Number: 41
Document Title: Alegeri pas cu pas
Document Date: 2000
Document Country: Romania
Document Language: Romanian
IFES ID: CE01664



* 0 0 8 E C 9 3 8 - 0 0 4 9 - 4 4 B 3 - A C 8 6 - 3 0 1 8 F 9 9 9 C 5 4 7 *

Alegeri pas cu pas



ALEGERI PAS CU PAS

Acest document a fost publicat de **CENTRAS** - Centrul de Asistență pentru Organizații Neguvernamentale cu sprijinul **IFES** - Fundația Internațională pentru Sisteme Electorale și al **USAID** - Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională.

Cuvânt înainte

"Pot să nu fiu de acord cu ceea ce spui, dar aş muri
apărându-ţi dreptul de a o spune"

Voltaire

Alegerile libere, ca element esențial al democrației, presupun libertatea discursului și a mass media, libertatea de exprimare în adunări publice, libertatea alegătorilor de a transmite și de a primi mesaje politice și electorale, accesul la observarea alegerilor, participarea liberă și deschisă la întreg procesul electoral.

Corectitudinea alegerilor implică secretul votului, accesul la resurse materiale și financiare pentru campanie, șanse egale de reflectare în mass media, un sistem deschis de numărare a voturilor, un program cuprinzător de educare a votanților, precum și mecanisme imparțiale de adresare și rezolvare a sesizărilor și contestațiilor.

Documentul de față a fost gândit ca un sprijin practic pentru organizarea alegerilor generale și prezidențiale din România în anul 2000. El își propune să ofere celor care organizează alegerile atât o actualizare a cadrului legislativ care reglementează procesul electoral din România, cât și sugestii pentru soluții la probleme specifice.

Mulțumim Ministerului Funcției Publice și Biroului Electoral Central pentru sprijinul acordat pe tot parcursul elaborării acestei broșuri.

Echipa de consultanți ai Fundației Internaționale
pentru Sisteme Electorale (IFES):

*Adrian Bădilă
Alina Cordoneanu
Nicolae Iliuță
Viorel Miclescu
Lucia Negoită
Loreta Obreja*

Cuprins

I. Actori implicați în procesul electoral	5
1.1. Birouri electorale	5
1.1.1. Biroul electoral al secției de votare	5
1.1.2. Biroul electoral de circumscripție	13
1.1.3. Biroul Electoral Central	15
1.2. Comisii Electorale	17
1.2.1. Comisia Tehnică Centrală	17
1.2.2. Comisia Tehnică Județeană	19
1.3. Delegați acreditați și observatori	21
II. Soluții la situații specifice procesului electoral	24
III. Formulare utile	33
Legea nr. 68/1992 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului, cu modificările ulterioare	41
Legea nr. 69/1992 pentru alegerea Președintelui României, cu modificările ulterioare	84

I. Actori implicați în procesul electoral

Art. 109. Birouri electorale sunt instituite în fiecare secție de votare în scopul asigurării desfășurării corecte a procesului electoral.

1.1. Birourile electorale

Art. 110. Birourile electorale sunt instituite în fiecare secție de votare.

1.1.1. Biroul electoral al secției de votare

este alcătuit din președinte, un locțiitor al acestuia și cel mult 7 membri.

Președintele și locțiitorul sunt desemnați de președintele tribunalului județean sau al municipiului.

București și nu fac parte din nici un partid sau formațiune politică.

Cealți membri ai birourilor electorale ale secțiilor de votare sunt reprezentanți ai partidelor sau alianțelor politice care participă la alegeri.

Art. 111. Birourile electorale sunt instituite în fiecare secție de votare.

Cealți membri ai birourilor electorale ale secțiilor de votare sunt reprezentanți ai partidelor sau alianțelor politice care participă la alegeri.

Art. 112. Birourile electorale sunt instituite în fiecare secție de votare.

De reținut: Birourile electorale sunt instituite în fiecare secție de votare.

Birourile electorale sunt alcătuite din președinte, un locțiitor al acestuia și cel mult 7 membri.

Candidații nu pot fi membri ai birourilor electorale ale secțiilor de votare.

Art. 113. Este interzis membrilor biroului, delegaților acreditați și observatorilor să poarte ecusoane, insigne sau alte însemne de propagandă electorală.

Art. 114. Încălcarea acestei obligații pe durata

procesului electoral se sancționează cu amendă de la 300.000 la 700.000 lei.

Art. 115. Încălcarea de către membrii birourilor electorale a obligației de a participa la activitatea acestor birouri este sancționată cu amendă de la 300.000 la 700.000 lei.

Art. 116. Refuzul de a permite accesul în localul de vot al candidaților sau al persoanelor acreditate să asiste la desfășurarea operațiunilor electorale este sancționat cu amendă de la 300.000-700.000 lei.

Art. 117. Împiedicarea prin orice mijloace a liberului exercițiu al dreptului de a alege sau de a fi ales se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 5 ani și interzicerea unor drepturi. În cazul în care prin fapta anterioară s-a pricinuit o vătămare a integrității corporale sau a sănătății, care necesită pentru vindecare îngrijiri mai mult de 60 de zile sau care a produs pierderea unui simț sau unui organ, încetarea funcționării acestora, o infirmitate permanentă fizică sau psihică, slujirea, avortul ori punerea în primejdie a vieții persoanei, pedeapsa este de la 3 la 10 ani.

Președintele biroului electoral al secției de votare îndeplinește, înainte de ziua votării, următoarele atribuții specifice:

- semnează listele electorale speciale întocmite în cazurile prevăzute de lege;
- primește în termen de 24 de ore de la desemnare, de la președintele biroului electoral de circumscripție, numărul de candidați propuși de fiecare partid, formațiune politică sau alianță politică;
- primește în termen de 24 de ore de la desemnare prenumele și numele reprezentanților fiecărui partid, formațiune politică sau alianță politică în biroul electoral al secției de votare respective;
- desemnează, prin proces-verbal, membrii biroului electoral al secției de votare, pe baza comunicărilor transmise de partidele, formațiunile politice și coalițiile acestora;

În cazul în care două sau mai multe partide, formațiuni sau alianțe politice au același număr de candidați, reprezentanții lor fac parte din birou, în limita locurilor neocupate de reprezentanții partidelor, formațiunilor sau alianțelor aflate într-o situație mai favorabilă, adică ai acelor partide, formațiuni sau alianțe care au un număr mai mare de candidați propuși în circumscripția electorală respectivă; dacă

numărul locurilor rămase neocupate este mai mic decât numărul reprezentanților partidelor cu același număr de candidați, aceștia sunt desemnați, prin tragere la sorți, de către președintele biroului electoral al secției de votare;

- întocmește, în termen de 48 de ore de la desemnare, procesul-verbal cuprinzând modul de stabilire a reprezentanților, care constituie actul de atestare a calității de membru al biroului. La întocmirea procesului-verbal participă și partidele, formațiunile sau alianțele politice interesate, dacă și-au trimis, în acest scop, câte un delegat;
- primește, pe bază de proces-verbal de la primari, ștampilele și celelalte materiale necesare biroului electoral al secției de votare, cu cel puțin o zi înainte de data alegerilor;
- asigură păstrarea buletinelor de vot și a ștampilelor în deplină siguranță, după preluarea acestora;
- trebuie să fie prezent la sediul secției de votare în ajunul zilei alegerilor, la ora 18.00, fiind obligat să ia, de îndată, măsurile necesare pentru a asigura ordinea și corectitudinea operațiunilor de votare;
- dispune fixarea posturilor de pază în jurul localului de vot.

Biroul electoral al secției de votare îndeplinește, până în ziua votării, următoarele atribuții specifice:

- primește, în termen de 24 de ore de la constituire, de la primari, copii de pe listele electorale permanente cuprinzând alegătorii arondați la secția de votare respectivă;
- primește, de la primar, modificările intervenite după trimiterea copiilor de pe listele electorale;
- primește, cu cel puțin o zi înaintea votării, de la primar, cărțile de alegător neridicate; predarea-primirea se face pe bază de proces-verbal cuprinzând numărul cărților de alegător, numele, prenumele și domiciliul titularilor acestor cărți;
- primește, de la birourile electorale de circumscripție, (în municipiul București de la oficiile electorale), buletinele de vot pentru alegătorii care urmează să voteze la secția de votare, ștampila de control și ștampilele cu mențiunea „Votat”;
- primește, pe bază de borderou de predare-primire (cuprinzând felul și numărul de exemplare din fiecare imprimat), formularele și celelalte imprimate necesare votării;
- asigură un număr suficient de cabine, urne și ștampile de votare, proporțional cu numărul alegătorilor de pe listele comunicate de primari;

- așează cabinele și urnele în aceeași încăpere în care se află biroul președintelui;

Președintele biroului electoral al secției de votare are, în ziua votării, următoarele atribuții specifice:

- la ora 6.00, în prezența celorlalți membri:
 - verifică urnele, existența listelor electorale, a buletinelor de vot și a ștampilelor;
 - închide și sigilează urnele;
 - aplică ștampila de control a secției de votare pe urne;
 - aplică ștampila de control a secției de votare pe buletinele de vot;
- ia măsurile necesare pentru ca alegerile să decurgă în bune condiții; puterile lui, în această privință, se întind și în afara localului de votare, în curtea acestuia, în intrările în curte, în jurul localului de vot, precum și pe străzi și piețe publice până la o distanță de 500 m; refuzul persoanelor de a se conforma dispozițiilor președintelui cu privire la asigurarea ordinii în localul de vot și în împrejurimi se sancționează cu închisoare contravențională de la 1 la 6 luni sau amendă de la 2 la 8 milioane lei.
- constată dacă alegătorul nu poate semna în lista electorală și face mențiunea în listă, cu confirmarea unui membru al biroului electoral, pe bază de semnătură;

- aplică ștampila (restituită de către alegător după votare), pe cartea de alegător a acestuia, corespunzător numărului de scrutin, sau pe actul de identitate, pentru cei care nu dețin carte de alegător, menționând și data;
- ia măsuri ca staționarea unui alegător în cabina de votare să nu se prelungească nejustificat;
- poate suspenda votarea pentru motive temeinice;
 - suspendarea nu poate depăși o oră și va fi anunțată prin afișare la ușa localului de vot cu cel puțin o oră înainte;
 - durata totală a suspendărilor nu poate depăși 2 ore;
 - în timpul suspendării, urnele de votare, ștampilele, buletinele de vot și celelalte documente și materiale ale biroului electoral vor rămâne sub pază permanentă, iar membrii biroului nu vor putea părăsi sala de votare toți în același timp;
 - membrii biroului electoral al secției de votare, candidații și delegații acreditați, nu pot fi obligați să părăsească sala de votare în acest timp;
- constată că un alegător nu poate să voteze singur și permite acestuia să cheme în cabina de votare un însoțitor ales, pentru a-l ajuta; însoțitorul este ales de către alegătorul în cauză și nu poate fi din rândul observatorilor, delegaților acreditați sau al membrilor biroului;
- desemnează, din cadrul biroului, un număr de membri care se deplasează cu o urnă specială și cu materialul necesar votării, la locul unde se află alegătorul netransportabil din cauză de boală sau invaliditate, pentru a se efectua votarea;
- primește întâmpinările și contestațiile formulate de candidați, de membrii birourilor, precum și, până la încheierea votării, de către alegători, cu privire la operațiunile de votare sau de deschidere a urnelor și eliberează, celor care le depun, dovada de primire;
- hotărăște, de îndată, asupra acestor contestații primite care nu suferă întârziere;
- la ora 21.00 declară votarea încheiată și dispune închiderea secției de votare; deschiderea urnei înainte de ora stabilită pentru încheierea votării se pedepsește cu închisoare de la 1 la 5 ani.

Biroul electoral al secției de votare îndeplinește, în ziua votării, următoarele atribuții specifice:

- conduce operațiunile de votare și ia toate măsurile de ordine în localul secției de votare și în jurul acestuia;
- interzice prezența oricărei persoane în cabina de votare, în afara celei care votează;

- solicită actul de acreditare al delegaților pentru presă, cinematografie, posturi de radio și de televiziune române sau străine;
- îndepărtează imediat din secția de votare delegații pentru presă, cinematografie, posturi de radio și de televiziune române sau străine acreditați, precum și orice altă persoană care intervine în orice mod în organizarea și desfășurarea alegerilor;
- suspendă acreditarea delegaților pentru presă, cinematografie, posturi de radio și de televiziune române sau străine în cazul în care constată săvârșirea de către aceștia a oricărui act de propagandă pentru sau împotriva unui partid, formațiune politică, alianță politică ori candidat sau încercarea de a influența opțiunea alegătorului, ca și încălcarea în orice mod a actului de acreditare;
- menționează în lista electorală faptul că un alegător s-a prezentat cu duplicatul cărții de alegător;
- în cazul în care un alegător ridică cartea de alegător de la secția de votare, acesta va semna de primire în procesul-verbal întocmit la predarea de către primari a cărților de alegător neridicate;
- utilizarea unei cărți de alegător nule sau a unei cărți de alegător sau buletin de vot false, introducerea în urnă a unui număr suplimentar de buletine decât

cele la care are dreptul alegătorul sau falsificarea prin orice mijloace a documentelor de la birourile electorale se pedepsește cu închisoare de la 2 la 7 ani.

- anulează, la cererea alegătorului, buletinul de vot, în cazul în care acesta se deschide la introducerea în urnă și îi dă o singură dată un nou buletin, făcându-se mențiunea corespunzătoare în procesul verbal al operațiunii de votare;

Președintele biroului electoral al secției de votare îndeplinește, după încheierea votării, următoarele atribuții specifice:

- procedează, în prezența membrilor biroului și, după caz, a candidaților și a persoanelor acreditate să asiste la votare, la:
 - inventarierea și sigilarea ștampilelor cu mențiunea „Votat”;
 - numărarea buletinelor de vot rămase neîntrebuințate;
 - anularea buletinelor de vot rămase neîntrebuințate;
 - verificarea sigiliilor de pe urnele de votare;
 - deschiderea urnelor, după efectuarea operațiunilor anterioare;
 - la deschiderea fiecărui buletin:
 - citește cu voce tare lista de candidați care a fost votată sau, după caz,

prenumele și numele candidatului independent votat;

- arată buletinul de vot celor prezenți;
- desemnează doi dintre membrii biroului care vor întocmi, separat, pentru Camera Deputaților și pentru Senat, tabelele în care se consemnează rezultatul votării;
- încheie, după deschiderea urnelor și numărarea voturilor, separat pentru Camera Deputaților și Senat, precum și pentru Președintele României câte un proces-verbal, în 3 exemplare, care va cuprinde:
 - numărul alegătorilor, potrivit listelor electorale permanente;
 - numărul alegătorilor care s-au prezentat la urne; defalcarea acestui număr în funcție de alegătorii de pe lista electorală permanentă și de pe aceea specială;
 - numărul total al voturilor valabil exprimate; numărul voturilor nule;
 - numărul voturilor valabil exprimate, obținute de fiecare listă de candidați sau de fiecare candidat independent, respectiv de fiecare candidat la Președinția României;
 - expunerea, pe scurt, a întâmpinărilor și contestațiilor și a modului lor de soluționare, precum și a contestațiilor înaintate spre soluționare biroului electoral de circumscripție;
 - starea sigiliilor de pe urne la încheierea votării; numărul buletinelor de vot

primite; numărul buletinelor de vot rămase neîntrebuițate și anulate.

Procesele-verbale se semnează de președinte și de membrii biroului și vor avea aplicată ștampila de control. Semnăturile se pun în dreptul prenumelui, numelui și, după caz, al apartenenței politice a fiecărui membru. Un exemplar din procesul-verbal se afișează, la loc vizibil, la sediul biroului electoral al secției de votare.

Biroul electoral al secției de votare îndeplinește, după încheierea votării, următoarele atribuții specifice:

- așează, numără și leagă separat buletinele de vot deschise pe partide, formațiuni politice și alianțe politice precum și pe candidați independenți;
- numără voturile;
- consemnează rezultatele votării;
- rezolvă întâmpinările referitoare la propria activitate;
- consemnează, în două tabele separate, rezultatul votării pentru Camera Deputaților și pentru Senat; tabelele se întocmesc de câte un membru al biroului electoral al secției de votare, desemnat de președinte; candidații prezenți la consemnarea rezultatelor au dreptul să

întocmească și ei un tabel pentru fiecare din Camerele Parlamentului;

- eliberează, la cerere, membrilor biroului care au semnat procesele-verbale pentru Camera Deputaților și pentru Senat, o copie certificată de către toți cei care au semnat originalul; cererea trebuie formulată înainte de întocmirea procesului-verbal;
- întocmește câte un dosar, pentru Camera Deputaților și pentru Senat, care va cuprinde procesele-verbale și contestațiile privitoare la operațiunile electorale ale secției, precum și buletinele nule și cele contestate. Dosarele sigilate și ștampilele se vor înainta biroului electoral de circumscripție sau oficiului electoral, după caz, de președintele biroului electoral al secției de votare și de membrii biroului, cu pază militară, în termen de cel mult 24 de ore de la declararea închiderii secției de votare.
- înaintează birourilor electorale de circumscripție sau, după caz, oficiilor electorale, procesele-verbale cuprinzând rezultatul votării, împreună cu contestațiile depuse și cu materialele la care acestea se referă;
- predă, cu proces-verbal, judecătorei în a cărei rază teritorială își au sediul, buletinele de vot întrebuințate și necontestate, precum și cele anulate, ștampilele și celelalte materiale necesare votării; lis-

tele electorale speciale de la secțiile de votare constituite pe lângă unitățile militare se transmit, sub paza militară, acestor unități și se păstrează de comandantul unității.

Situații deosebite:

- biroul îndepărtează imediat din secția de votare delegații pentru presă, cinematografie, posturi de radio și de televiziune române sau străine, precum și reprezentanții unor organizații internaționale acreditate care intervin în orice mod în organizarea și desfășurarea alegerilor (exemplu: purtarea de ecusoane, insigne sau alte însemne de propagandă electorală);
- biroul suspendă acreditarea delegaților pentru presă, cinematografie, posturi de radio și de televiziune române sau străine, precum și pentru reprezentanții unor organizații internaționale, în cazul în care se constată săvârșirea de către aceștia a oricărui act de propagandă pentru sau împotriva unui partid, formațiune politică, alianță politică ori candidat sau încercarea de a influența opțiunea alegătorului, ca și încălcarea în orice mod a actului de acreditare;
- președintele menționează în lista electorală faptul că un alegător s-a prezentat cu duplicatul cărții de alegător; **LORETO**

- președintele constată, dacă este cazul, faptul că alegătorul nu poate semna în lista electorală; despre acest fapt se va face mențiunea în listă, cu confirmarea, pe bază de semnătură a unui membru al biroului electoral;
- în cazul în care buletinul de vot se deschide, la introducerea în urnă, la cererea alegătorului, buletinul respectiv se anulează și i se va da o singură dată un nou buletin, făcându-se mențiunea corespunzătoare în procesul verbal al operațiunii de votare;
- președintele poate lua măsuri ca staționarea unui alegător în cabina de votare să nu se prelungească nejustificat;
- interzice prezența oricărei persoane, în cabina de votare, în afara celei care votează;
- președintele constată că un alegător nu poate să voteze singur și permite acestuia să cheme în cabina de votare un însoțitor ales, pentru a-l ajuta; însoțitorul este ales de către alegătorul în cauză și nu poate fi din rândul delegaților acreditați, observatorilor sau membrilor biroului;
- președintele desemnează, din cadrul biroului, un număr de membri care se deplasează cu o urnă specială și cu materialul necesar votării, la locul unde se află alegătorul netransportabil din cauză de boală sau invaliditate, pentru a se efectua votarea;
- președinții, membrii birourilor electorale ale secțiilor de votare, precum și persoanele însărcinate cu menținerea ordinii, vor vota în secția la care își desfășoară activitatea, după înscrierea lor în lista electorală specială prevăzută;

De reținut:

-  În ziua votării, în afară de membrii biroului electoral al secției de votare, de candidați și de delegații acreditați, nici o altă persoană nu poate staționa în locurile publice din zona de votare sau în localul de vot mai mult decât timpul necesar pentru votare.
-  Președintele hotărăște, de îndată, asupra contestațiilor primite care nu suferă întârziere.
-  La ora 21.00, președintele declară votarea încheiată și dispune închiderea secției de votare.
-  Îndoirea greșită a buletinului de vot nu atrage nulitatea acestuia.
-  Cererea membrilor biroului prin care solicită eliberarea unei copii a proceselor verbale pentru Camera Deputaților și pentru Senat, certificată de către toți cei care semnează originalul, trebuie formulată înainte de întocmirea procesului-verbal.
-  Votul este valabil și în cazul în care, deși ștampila aplicată a depășit limi-

tele patrulaterului, opțiunea alegătorului este evidentă.

 Candidații prezenți la consemnarea rezultatelor au dreptul să întocmească și ei un tabel pentru fiecare din Camerele Parlamentului.

 Lipsa semnăturii unor membri ai biroului nu influențează asupra valabilității procesului-verbal încheiat după deschiderea urnelor și numărarea voturilor. Președintele va menționa motivele care au împiedicat semnarea.

 Sunt nule și nu intră în calculul voturilor valabil exprimate buletinele de vot care:

- nu au aplicată pe ele ștampila de control a secției de votare;
- sunt de alt model decât cel legal aprobat;
- nu au aplicată ștampila "Votat" sau la care ștampila este aplicată pe mai multe patrulate.

Observații și recomandări:

- președintele și locțiitorul acestuia sunt, de regulă, magistrați sau juriști;
- birourile electorale ale secțiilor de votare lucrează în prezența majorității membrilor lor și iau hotărâri cu votul majorității membrilor prezenți;
- în cazul în care președintele suspendă votarea, membrii biroului pot părăsi sala de votare, dar nu toți în același timp, iar

persoanele care, potrivit legii, pot asista la votare, nu pot fi obligate să părăsească sala;

1.1.2. Biroul electoral de circumscripție

este alcătuit din 3 judecători desemnați de către președintele tribunalului, dintre judecătorii în exercițiu ai tribunalului județean sau ai Tribunalului Municipiului București, după caz, și cel mult 8 reprezentanți ai partidelor, formațiunilor politice sau alianțelor politice ce participă la alegeri în circumscripția electorală în care funcționează biroul electoral.

Președintele biroului electoral de circumscripție îndeplinește, înainte de ziua votării, următoarele atribuții specifice:

- procedează la completarea biroului electoral de circumscripție cu reprezentanții partidelor, formațiunilor politice sau alianțelor politice;
- comunică, în scris, președinților oficiilor electorale ale sectoarelor municipiului București sau, după caz, președinților birourilor electorale ale secțiilor de votare, numărul de candidați propuși de fiecare partid, formațiune politică sau alianță;
- predă buletinele de vot, președinților oficiilor electorale sau, după caz,

președinților birourilor electorale ale secțiilor de votare;

- predă, împreună cu primarii, ștampilele și celelalte materiale necesare votării, președinților birourilor electorale ale secțiilor de votare; vizează și anulează câte 2 exemplare din buletinele de vot, în vederea afișării acestora la sediul judecătoriilor, precum și la sediul fiecărei secții de votare;
- costată contravențiile și stabilește amenda aplicată, pentru următoarele fapte:
 - încălcarea de către membrii birourilor electorale a obligației de a participa la activitatea acestor birouri;
 - acceptarea de către un cetățean a înscrierii sale în mai multe liste de candidați;
 - întocmirea de birourile electorale ale secțiilor de votare a proceselor verbale cu încălcarea dispozițiilor prezentei legi;
 - continuarea propagandei electorale, inclusiv în presă, la radio sau televiziune, după încheierea campaniei electorale, precum și sfătuirea în ziua votării a alegătorilor în presă, la radio sau la televiziune, precum și la sediul secțiilor de votare sau în curțile acestora, în intrările în curte, în jurul localului de vot, precum și pe străzi și piețe publice până la o distanță de 500 de metri, să voteze sau să nu voteze un anumit

partid, formațiune politică, alianță politică sau candidat independent;

- purtarea pe durata votării de către membrii birourilor secțiilor de votare sau de către persoanele acreditate, de ecusoane, insigne sau alte însemne de propagandă electorală.

Biroul electoral de circumscripție, îndeplinește, înainte de ziua votării, următoarele atribuții specifice:

- examinează respectarea condițiilor legale pentru ca o persoană să poată candida;
- înregistrează candidaturile care îndeplinesc condițiile;
- afișează listele cu candidați, la sediul biroului;
- soluționează plângerile referitoare la împiedicarea unui partid, formațiune politică, alianță politică ori candidat independent de a-și desfășura campania electorală;
- soluționează contestațiile împotriva modului de desemnare a președinților oficiilor electorale sau, după caz, a președinților birourilor electorale ale secțiilor de votare și a locuitorilor acestora, precum și contestațiile formulate împotriva modului de completare a oficiilor, respectiv a birourilor;
- constată, pe bază de proces-verbal, rămânerea definitivă a candidaturilor și le afișează la sediul biroului;

- stabilește dimensiunea buletinelor de vot și dispune imprimarea acestora;
- asigură, prin intermediul prefecților, imprimarea buletinelor de vot;
- eliberează, la cererea partidelor, formațiunilor politice, alianțelor sau a candidaților independenți, câte 2 buletine de vot, vizate și anulate.

Biroul electoral de circumscripție îndeplinește, după încheierea votării, următoarele atribuții specifice:

- trimite, tribunalului în a cărui rază teritorială se află circumscripția electorală, câte un exemplar din procesul-verbal cu rezultatul numărării voturilor, separat,
- pentru Camera Deputaților, Senat și Președintele României;
- trimite Biroului Electoral Central, procesul-verbal încheiat pe baza proceselor-verbale primite de la birourile electorale ale secțiilor de votare, respectiv de la oficiile electorale, în vederea stabilirii partidelor, formațiunilor politice sau alianțelor, care nu au întrunit procentul minim de voturi valabil exprimate pe întreaga țară;
- înaintează Biroului Electoral Central, dosarul cuprinzând procesul-verbal, întâmpinările, contestațiile și procesele-verbale primite de la birourile electorale

- ale secțiilor de votare, respectiv de la oficiile electorale;
- procedează la atribuirea mandatelor de deputat, respectiv de senator după primirea de la Biroul Electoral Central a constatării cu privire la partidele, formațiunile politice sau alianțele care întrunesc și, respectiv, care nu întrunesc pragul electoral;
- eliberează deputaților și senatorilor, certificatul doveditor al alegerii.

1.1.3. Biroul Electoral Central este alcătuit din 7 judecători de la Curtea Supremă de Justiție, desemnați prin tragere la sorți, de către Președintele acestei instanțe.

Președintele Biroului Electoral Central îndeplinește, înainte de ziua votării, următoarele atribuții specifice:

- procedează la tragerea la sorți, în vederea atribuirii semnelor electorale, în cazurile în care mai multe partide, formațiuni politice sau alianțe ori candidați independenți solicită același semn și nu se poate stabili prioritatea depunerii acestuia;
- procedează la completarea biroului cu reprezentanții partidelor, formațiunilor politice și ai alianțelor.

Biroul Electoral Central îndeplinește, înainte de ziua votării, următoarele atribuții specifice:

- alege, prin vot secret, președintele Biroului Electoral Central;
- veghează la actualizarea listelor electorale permanente;
- urmărește aplicarea dispozițiilor legale privitoare la alegeri pe întreg teritoriul țării și asigură interpretarea lor uniformă;
- se pronunță, în termen de 24 de ore de la depunere, asupra admiterii sau respingerii protocolului de constituire a alianțelor electorale;
- aduce la cunoștință publică semnele electorale;
- soluționează întâmpinările referitoare la propria sa activitate;
- soluționează contestațiile formulate de către partidele, formațiunile politice sau alianțele ori candidații independenți, împotriva modului de formare și a componenței birourilor electorale de circumscripție;
- soluționează contestațiile împotriva soluțiilor date de birourile electorale de circumscripție cu ocazia plângerilor referitoare la împiedicarea unui partid, formațiune politică sau alianță ori candidat independent de a-și desfășura campania electorală;
- aduce la cunoștință publică propunerile de candidați la funcția de Președinte al României;
- primește contestațiile formulate de partide, formațiuni politice sau alianțe ale acestora, candidați ori cetățeni, împotriva înregistrării sau neînregistrării candidaturilor la funcția de Președinte al României și le înaintează, împreună cu dosarul candidaturii, la Curtea Constituțională;
- comunică, birourilor electorale de circumscripție, candidaturile definitive la funcția de Președinte al României;
- acreditează delegații pentru presa, cinematografia, posturile de radio și de televiziune române și pentru delegații pentru presa, cinematografia, posturile de radio și televiziune străine; pentru reprezentanții unor organizații internaționale, este necesar și avizul Ministerului Afacerilor Externe;
- aprobă programul utilizat de Biroul Electoral Central pentru repartizarea centralizată a mandatelor și desfășurarea acestora pe circumscripții electorale, program ce constituie anexă la procesul-verbal ce se înaintează pentru validarea mandatelor.

Biroul Electoral Central îndeplinește, după ziua votării, următoarele atribuții specifice:

- primește de la birourile electorale de circumscripție procesele-verbale cuprinzând numărul de voturi valabil exprimate pentru fiecare listă de candidați și constată dacă există partide, formațiuni politice sau alianțe care nu au întrunit pragul electoral;
- comunică birourilor electorale de circumscripție și dă publicității, în termen de 24 de ore de la constatare, partidele, formațiunile politice sau alianțele care se află în situația de la punctul precedent;
- verifică și înregistrează rezultatul alegerilor, însumează pe întreaga țară voturile neutilizate pentru fiecare partid, formațiune politică sau alianță a acestora care a întrunit pragul electoral legal și asigură repartizarea centralizată și desfășurarea pe circumscripții electorale a mandatelor ce li se cuvin;
- atestă atribuirea unui mandat de deputat organizației cetățenilor aparținând minorităților naționale care a obținut, pe întreaga țară, un număr de voturi egal cu cel puțin 5% din numărul mediu de voturi valabil exprimate pe țară pentru alegerea unui deputat și eliberează certificatul doveditor al deputatului desemnat pe aceasta bază;
- soluționează cererile de anulare a alegerilor dintr-o circumscripție electorală, formulate de partidele, formațiunile politice sau alianțele ori candidații independenți, care participă la alegeri;
- procedează la publicarea, în presă și în Monitorul Oficial, a rezultatelor alegerilor;
- înaintează, Curții Constituționale, procesul-verbal, încheiat pentru fiecare tur de scrutin organizat pentru alegerea Președintelui României, împreună cu dosarele primite de la birourile electorale de circumscripție.

1.2. Comisii electorale

1.2.1 Comisia Tehnică Centrală este alcătuită din reprezentanți ai ministerelor și celorlalte organe centrale de specialitate, reprezentanți ai Agenției de presă Rompres, ai SC de Distribuție și Furnizare a Energiei Electrice Electrica SA, ai Societății Naționale de Telecomunicații Romtelecom SA, ai Societății Române de Televiziune, ai Societății Române de Radiodifuziune.

Comisia Tehnică Centrală îndeplinește următoarele atribuții specifice:

- coordonează și urmărește realizarea sarcinilor care revin Guvernului, ministerelor,

celorlalte organe de specialitate ale administrației publice centrale, prefecturilor și primarilor, precum și celorlalte instituții care intră în componența Comisiei;

- asigură personalul de specialitate pentru realizarea atribuțiilor ce le revin potrivit legii;
- informează săptămânal Guvernul în legătură cu stadiul îndeplinirii acțiunilor privind pregătirea și organizarea alegerilor;

Ministerul Funcției Publice:

- a întocmit programul calendaristic pentru realizarea acțiunilor prevăzute de Legea 68/2000 și Legea 69/2000 cu completările și modificările ulterioare;
- asigură lucrările operative ale Comisiei Tehnice Centrale, a cărei componență este stabilită prin ordin al Ministrului Funcției Publice;
- organizează instruirea tehnică a prefecturilor, secretarilor generali de prefectură și secretarilor județelor, cu privire la pregătirea, organizarea și desfășurarea alegerilor;
- primește și gestionează fondurile necesare pentru organizarea și desfășurarea alegerilor;
- asigură sediul și lucrările necesare pentru organizarea, dotarea și funcționarea Biroului Electoral Central;

- repartizează pe prefecturi sumele necesare pentru organizarea și desfășurarea alegerilor;
- suportă cheltuielile ocazionate de plata indemnizațiilor pentru membrii Biroului Electoral Central și pentru personalul tehnic și auxiliar necesar;
- confecționează ștampila Biroului Electoral Central și ștampilele cu mențiunea "VOTAT".

Ministerul Finanțelor și Administrația Națională a Rezervelor de Stat stabilesc modul de asigurare a mijloacelor materiale și financiare necesare pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor generale.

Ministerul Justiției ia măsuri de întocmire în termen util a listelor cuprinzând magistrații sau alți juriști care pot fi desemnați potrivit legii ca președinți, locțiitori ai acestora sau ca membri ai birourilor electorale.

Ministerul Educației Naționale, Ministerul Culturii, Ministerul Muncii și Protecției Sociale și Ministerul Sănătății pun la dispoziția autorităților administrației publice locale, spații corespunzătoare, în unitățile din subordine, în vederea organizării de secții de votare și sprijină cu personal din subordine operațiunile tehnice la secțiile de votare. **Ministerul Sănătății** ia măsurile

necesare pentru asigurarea asistenței medicale la secțiile de votare și organizarea secțiilor de votare în unitățile spitalicești.

Institutul Național de Statistică și Studii Economice

- asigură numărul de statisticieni, informaționiști și personal tehnic auxiliar, dotarea necesară cu echipament și tehnică de calcul și programele de prelucrare a datelor pentru efectuarea operațiunilor tehnice privind stabilirea rezultatelor alegerilor;
- organizează instruirea conducerii direcțiilor generale județene de statistică privind participarea specialiștilor acestora la efectuarea operațiunilor tehnice pentru stabilirea rezultatelor alegerilor.

Ministerul Afacerilor Externe

- face propuneri Biroului Electoral Central pentru acreditarea observatorilor străini și delegaților mass-media;
- sprijină organizarea secțiilor de votare pentru românii aflați în ziua alegerilor în afara granițelor țării.

Ministerul Transporturilor

- sprijină organizarea secțiilor de votare în gări, aerogări, porturi;

- sprijină rezolvarea problemelor de transport specifice acțiunilor electorale.

1.2.2 Comisia Tehnică Județeană este alcătuită din prefect, secretarul general al prefecturii, secretarul județului, directorii și șefii direcțiilor descentralizate ale ministerelor, directorii direcțiilor județene ale SNT Romtelecom SA și Electrica SA, corespondentul local al Rompres.

Comisia tehnică județeană îndeplinește următoarele atribuții specifice:

- asigură pe plan local îndeplinirea măsurilor pentru pregătirea, organizarea și desfășurarea alegerilor;
- informează săptămânal Comisia Tehnică Centrală în legătură cu stadiul pregătirii și organizării alegerilor.

Prefectul județului sau al municipiului București asigură:

- întocmirea planului calendaristic județean cu acțiunile de pregătire a alegerilor;
- constituirea, prin ordin, a Comisiei Tehnice Județene;
- constituirea și instruirea grupului tehnic de lucru;
- instruirea primarilor și secretarilor de comune, orașe, municipii cu privire la

sarcinile ce le revin în vederea organizării și desfășurării alegerilor;

- condițiile corespunzătoare funcționării birourilor electorale și oficiilor electorale, în colaborare cu președinții consiliilor județene și cu primarii.

Atribuții specifice:

- primește de la primari delimitarea secțiilor de votare, verifică dacă este corect întocmită și numerotează secțiile de votare;
- aduce la cunoștință publică delimitarea și numerotarea secțiilor de votare;
- transmite Serviciului de evidență informatizată a persoanei delimitarea secțiilor de votare;
- controlează amenajarea corectă a secțiilor de votare;
- asigură imprimarea buletinelor de vot, a modelelor de procese verbale pentru consemnarea rezultatului votării și a ștampilelor de control ale secțiilor de votare;
- asigură, împreună cu primarii, cabinele, urnele și celelalte materiale pentru secțiile de votare;
- gestionează sumele primite de la Ministerul Funcției Publice în scopul realizării operațiilor de pregătire și organizare a alegerilor;

- asigură plata indemnizațiilor și a cheltuielilor de protocol pentru membrii birourilor electorale și celelalte persoane participante la procesul electoral, care beneficiază de aceste indemnizații.

Secretarul general al prefecturii conduce grupul tehnic de lucru pentru urmărirea și soluționarea operativă a problemelor din circumscripția electorală.

Serviciile descentralizate ale ministerelor și altor autorități publice de specialitate

Direcția județeană pentru statistică

- asigură personal de specialitate pentru centralizarea rezultatelor alegerilor;
- participă la instruirea birourilor electorale ale secțiilor de votare.

Inspectoratul județean de poliție și Serviciul județean de evidență informatizată a persoanei:

- întocmește listele electorale permanente;
- întocmește și distribuie cărțile de alegător;
- asigură ordinea publică în timpul campaniei electorale;
- asigură paza și securitatea la birourile de circumscripție și la secțiile de votare;

- asigură securitatea documentelor electorale pe timpul transportului acestora.

Centrul militar județean și Comandamentul județean de jandarmi

- participă la asigurarea pazei și ordinii;
- sprijină pregătirea secțiilor de votare în unitățile militare.

Inspectoratul școlar județean

- sprijină amenajarea secțiilor de votare în unitățile școlare;
- întocmește lista persoanelor neangajate politic care pot îndeplini funcția de membri ai birourilor electorale de circumscripție și secții de votare.

Direcția de sănătate publică județeană

- sprijină organizarea de secții de votare în unități sanitare, la nevoie;
- asigură măsurile pentru acordarea primului ajutor în cazuri apărute în timpul acțiunilor electorale.

Direcțiile județene ale SNT Romtelecom SA și Electrica SA, corespondentul local Rompres

- asigură buna funcționare a telecomunicațiilor, condițiile corespunzătoare pen-

tru desfășurarea alegerilor, precum și informarea corectă a cetățenilor.

1.3 Delegații acreditați și observatori

Delegații acreditați și observatorii au în vedere în exercitarea atribuțiilor lor următoarele principii: universalitatea, egalitatea, nediscriminarea, secretul votului, libertatea și transparența.

Acreditarea delegaților și a observatorilor:

- delegații pentru presă, cinematografie, posturi de radio și de televiziune române se acreditează de către Biroul Electoral Central;
- delegații pentru presă, cinematografie, posturi de radio și de televiziune străine se acreditează de către Biroul Electoral Central, cu avizul Ministerul Afacerilor Externe;
- reprezentanții unor organizații internaționale se acreditează de către Biroul Electoral Central, cu avizul Ministerului Afacerilor Externe;
- observatorii interni sunt împuterniciți de către o organizație neguvernamentală constituită legal până la data deschiderii campaniei electorale, care are ca unic scop apărarea drepturilor omului și sunt

acreditați de către Biroul Electoral Central; acreditarea se face pentru o singură secție de votare, iar condițiile acreditării se trec în actul de acreditare (dacă sunt mai mulți împuterniciți pentru aceeași secție de votare, acreditarea se face prin tragere la sorți).

Drepturi:

- de a staționa și de a-și desfășura activitatea (observarea procesului electoral) în locurile publice din zona de votare sau în localul de vot;
- de a asista la operațiunile electorale;
- de a asista la lucrările birourilor electorale;
- de a sesiza președintele biroului electoral al secției de votare, biroului electoral de circumscripție, oficiului electoral, sau Biroului Electoral Central în cazul constatării unor neregularități;
- de a asista la procesul electoral, inclusiv pe perioada suspendării votării;
- de a asista la procesul electoral, inclusiv după încheierea votării.

Obligații:

- de a respecta prevederile actului de acreditare;
- de a respecta prevederile actului de acreditare pe baza unei declarații scrise

(observatorii interni nu pot fi membri ai unui partid sau ai unei formațiuni politice);

- de a nu interveni în nici un mod în organizarea și desfășurarea alegerilor;
- de a nu ajuta ca însoțitor în cabina de vot alegătorul care nu poate să voteze singur;
- de a nu face propagandă pentru sau împotriva unui partid, formațiune politică, alianță politică ori candidat;
- de a nu încerca să influențeze opțiunea alegătorului.

Observații:

- încălcarea condițiilor de acreditare atrage de drept încetarea acreditării;
- încălcarea în orice mod a actului de acreditare atrage aplicarea sancțiunilor legale, iar în ziua votării, îndepărtarea imediată a persoanei respective din secția de votare;
- purtarea pe durata votării, de către persoanele acreditate, de ecusoane, insigne sau alte însemne de propagandă electorală este interzisă și se sancționează cu amendă de la 300.000 lei la 700.000 lei;
- violarea prin orice mijloace a secretului votului se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani;
- promisiunea, oferirea sau darea de bani ori alte foloase în scopul determinării

alegătorului să voteze sau să nu voteze pentru o anumită listă de candidați sau candidat independent, se pedepsesc cu

închisoare de la 6 luni la 5 ani; săvârșirea acestor fapte de către observatorii interni se pedepsesc cu închisoare de la 2 la 7 ani.

II. Soluții la situații specifice procesului electoral

1. Care sunt funcțiile generale ale observatorilor internaționali ?

Principalele funcții ale observatorilor internaționali sunt de a urmări desfășurarea procesului electoral, de a monitoriza rezolvarea conflictelor, de a informa opinia publică și de a legitima procesul electoral.

2. Cum se fac cunoscute hotărârile Biroului Electoral Central ?

Hotărârile se fac cunoscute birourilor electorale de circumscripție, oficiilor electorale și birourilor electorale ale secțiilor de votare prin orice mijloace de comunicare, iar către ceilalți participanți la procesul electoral prin comunicate de presă.



3. Ce se întâmplă în cazul în care în ziua votării lipsesc unii membri ai biroului electoral al secției de votare ?



Încălcarea de către membrii birourilor electorale a obligației de a participa la activitatea acestui birou este sancționată cu amendă de la 300.000 lei la 700.000 lei.

Birourile electorale ale secțiilor de votare lucrează în prezența majorității membrilor lor și nu se mai completează cu noi membri.

4. Ce date minime trebuie să fie accesibile biroului electoral al secției de votare ?

Se recomandă ca președintele și locșitorul biroului să aibă acces imediat la următoarele date:

- numere de telefon uzuale și persoane de contact de la:

- biroul electoral de circumscripție sau oficiul electoral;
- primărie (primarul și împuternicirii acestuia);
- administratorul localului de vot;
- secția de poliție;
- corpul gardienilor publici.
- numere de telefon și persoane de contact de apelat în mod excepțional:
 - Biroul Electoral Central;
 - prefectura;
 - partide politice implicate în alegeri;
 - comisia tehnică de circumscripție;
 - presa.

5. Cum se distribuie atribuțiile în cadrul biroului secției de votare ?

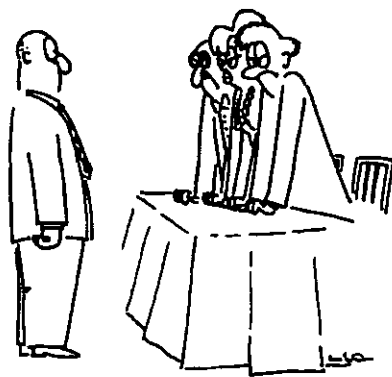
Președintele biroului este direct răspunzător și este obligat prin lege să ia măsurile necesare pentru ca alegerile să decurgă în bune condiții. Totodată, biroul funcționează în prezența majorității membrilor lui și ia hotărâri cu votul majorității membrilor prezenți. Ținând cont de volumul de activitate ce derivă din lege, de condițiile speciale în care se lucrează (stres, oboseală...), este recomandabil ca președintele să împartă împreună cu ceilalți membri atribuții punctuale, pentru asigurarea unui proces optim de votare, de consemnare a rezultatelor votării și de distribuire a cărților de alegător. Este de remarcat că este prevăzut expres în

lege că membrii biroului exercită o funcție ce implică autoritatea de stat.

6. Ce se întâmplă cu un alegător care solicită duplicat după cartea de alegător după ce s-a făcut predarea acesteia de la Ministerul de Interne la primărie?

Alegătorul poate solicita duplicat numai de la formațiunile de evidență a populației a Ministerului de Interne, inclusiv în ziua votării, numai la secția de poliție arondată.

7. Apariția unui comportament necorespunzător a unuia sau mai multor membri ai biroului în relația cu terți.



Este esențial să se instaureze un climat favorabil în cadrul biroului; în cazul apariției unor situații nedorite din partea unor membri ai biroului, în prima fază președintele are obligația să rezolve situația, iar dacă nu reușește, atunci se consultă

cu membrii și se iau hotărâri în cadrul biroului. Dacă se ajunge la situație de conflict se poate proceda inclusiv la evacuarea persoanei turbulente; se recomandă ca în paralel să se ia legătura cu organizația partidului al cărui membru din birou are un comportament necorespunzător. Este de remarcat că este specificat expres în lege că exercitarea corectă și imparțială a funcției ce implică autoritatea de stat a membrilor biroului este obligatorie.

8. Ce se întâmplă dacă în perioada de după încheierea campaniei electorale și în ziua votării apar afișe în zona localului de vot?



În această situație, primarul și împuterniciții acestuia și ofițerii și subofițerii de poliție constată contravențiile și întocmesc procesele verbale, iar personalul tehnic înlătură afișele. În cazul în care anvergura acțiunii

este mare (ex.: număr mare de fluturași electorali), președintele biroului poate decide suspendarea votării.

9. Cum votează membrii biroului secției de votare și cei mandatați cu ordinea în perimetrul localului de vot ?

Se trec pe listele speciale (dacă nu sunt prinși în listele electorale permanente) și votează la secția de votare la care sunt arondați. Cei ce au carte de identitate și nu au primit cartea de alegător au obligația să le ridice de la secția de poliție arondată domiciliului înainte de termenul de predare a cărților neridicate către primărie, sau de la primărie, înainte de predarea către birourile electorale ale secțiilor cu o zi înainte de data alegerilor, de la primărie.

10. Cum se distribuie cărțile de alegător în ziua votării ?

Președintele biroului electoral al secției de votare asigură împreună cu membrii biroului electoral distribuirea cărților de alegător către alegătorii înscrși pe lista permanentă pe baza cărții de identitate a acestora.

Alegătorul care nu este înscris în lista permanentă, are carte de identitate, dar nu are carte de alegător, nu poate fi înscris în lista specială și implicit nu-și poate exercita dreptul de vot.

11. Ce trebuie să aibă alegătorul pentru a-și putea exercita dreptul de vot ?

- cartea de identitate (sau cartea de identitate provizorie) și cartea de alegător, sau
- cartea de identitate (sau cartea de identitate provizorie) și duplicatul cărții de alegător, sau
- buletinul de identitate (sau adeverința care ține loc de buletin de identitate), sau
- pașaportul diplomatic sau de serviciu și cartea de identitate, sau
- carnetul de serviciu militar, pentru militarii în termen și elevii din școlile militare, sau
- pașaportul, pentru cetățenii români cu domiciliul în străinătate.

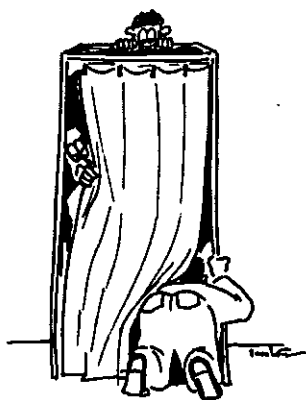
12. Care este procedura de vot pentru alegător ?

- intră în sala de vot în serii corespunzătoare numărului de cabine de vot;
- prezintă biroului electoral al secției de votare cartea de alegător (ridică de la biroul secției de votare cartea de alegător pe bază de semnătură, dacă e înscris pe lista permanentă, în cazul în care nu a intrat în posesia ei în prealabil) și actul de identitate;
- primește buletinele de vot și stampila pentru votare, pe baza semnării în lista electorală;
- intră separat în cabina de vot;
- aplică stampila care poartă mențiunea

„Votat” înăuntrul patruleterului care cuprinde lista de candidați sau prenumele și numele candidatului independent;

- îndoiaie buletinele de vot astfel încât pagina albă care poartă ștampila de control să rămână în afară;
- introduce buletinele de vot în urna;
- restituie ștampila președintelui biroului secției de votare;
- preia de la președintele biroului secției de votare actul de identitate și cartea de alegător, pe care acesta a aplicat ștampila și data.

13. Intrarea mai multor persoane în cabina de vot



Intrarea mai multor persoane în cabina de vot este interzisă.

Dacă președintele constată că un alegător nu poate vota singur, acesta are dreptul să cheme în cabina de vot un însoțitor ales de

el, dar nu dintre membrii biroului, dintre candidați sau dintre delegații acreditați sau observatori.

14. Alegători care solicită mai multe buletine de vot.

Este o situație care apare mai ales în cazul în care se solicită buletine prezentându-se cărțile de identitate și de alegător ale soțului/soției, părinților, vecinilor,... care nu s-au deplasat la secție. Refuzul trebuie să fie ferm, prevederile legii fiind exprese în acest sens (închisoare contravențională de la o luna la 6 luni, sau amendă de la 2.000.000 lei la 8.000.000 lei).

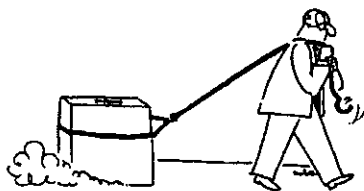
15. Semnătura alegătorului pe lista electorală

Semnătura alegătorului pe lista electorală condiționează primirea buletinului de vot și a ștampilei pentru votare. Cel ce refuză să semneze nu are practic posibilitatea să-și exercite dreptul de vot. Dacă un alegător nu poate semna pe lista electorală, președintele constată motivele și dacă le consideră plauzibile, face mențiunea în listă, cu confirmare, pe bază de semnătură, a unui membru al biroului.

16. Este solicitată urna specială.

Votarea la urna specială se asigură exclusiv pentru alegătorii netransportabili din cauză

de boală sau invaliditate la solicitarea acestora și pentru cei internați în instituțiile sanitare sau de ocrotiri sociale, la solicitarea organelor de conducere a acestor instituții. Membrii desemnați să se deplaseze cu urna specială nu au voie să permită altor persoane decât celor prevăzute expres în lege să voteze la urna specială.



17. Buletinele de vot sunt pe terminate.

În momentul în care președintele biroului electoral al secției de votare estimează că numărul de buletine de vot alocate secției sale nu vor fi suficiente, el are obligația să anunțe biroul electoral de circumscripție sau oficiul electoral, pentru a lua măsurile ce se impun (se pot prelua pe bază de proces verbal buletine de vot de la secții unde numărul de alegători este mai mic decât numărul de buletine de vot repartizate).

18. În ce spațiu se pot desfășura sondajele de opinie la ieșirea de la vot ?

Reprezentanții instituțiilor de sondare a opiniei publice se pot amplasa în incinta localului de vot, dar în afara incintei unde are loc procesul de votare.

19. Când se începe votarea?

Votarea începe la ora 7.00.

20. Când se închide votarea?

La ora 21.00 președintele dispune închiderea secției de votare.

21. Cine are dreptul să asiste la designarea urnelor și la procesul de numărare a voturilor?

Deschiderea urnelor se face în prezența președintelui biroului electoral al secției de votare, a membrilor biroului și, după caz, a candidaților și a persoanelor acreditate să asiste la votare.

**22. Anularea voturilor**

Sunt nule buletinele de vot care nu au aplicată pe ele ștampila de control a secției de votare, buletinele de alt model decât cel legal aprobat, buletinele care nu au ștampila "Votat" sau la care ștampila este aplicată pe mai multe patruletere.

Sunt considerate nule buletinele de vot care au înscrise pe ele diverse însemnări.

Votul este valabil și în cazul în care opțiunea alegătorului este evidentă, chiar dacă



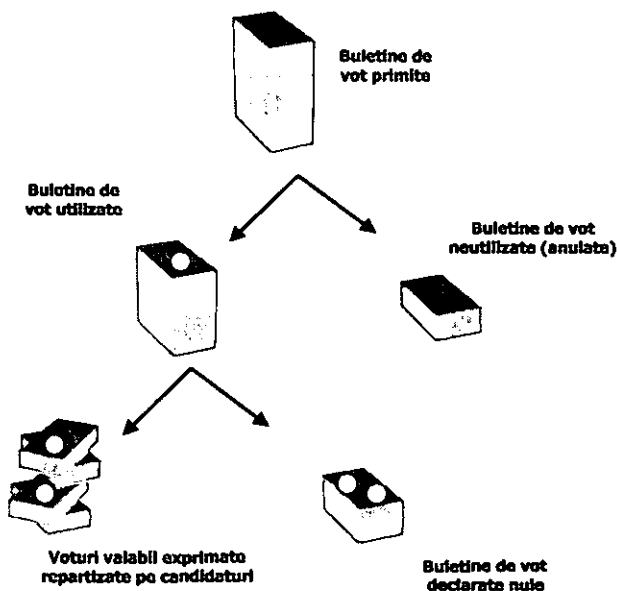
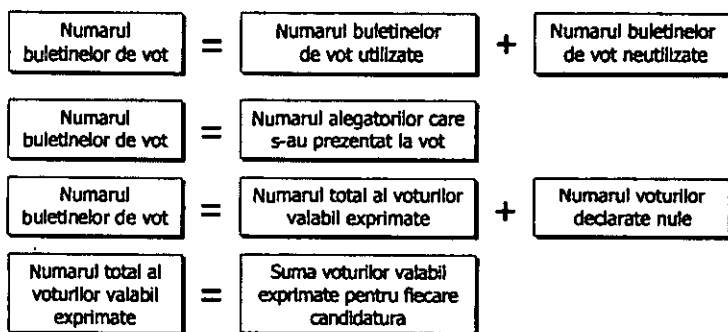
- ștampila aplicată a depășit limitele patruleterului;
- ștampila este aplicată de mai multe ori în același patruleter;
- ștampila a fost aplicată și într-un patruleter și în spațiul liber.

23. Verificarea sintetizării voturilor

Este important ca sintetizarea rezultatelor votării să se facă cu maximă acuratețe. Numărul buletinelor de vot primite de către secția de votare trebuie să fie egal cu suma

dintre numărul buletinelor de vot utilizate și numărul buletinelor neutilizate (anulate); totodată, numărul buletinelor de vot utilizate este egal cu suma dintre numărul de voturi valabil exprimate repartizate pe candidaturi și numărul de voturi declarate nule. Ținând cont de conținutul procesului verbal, se recomandă ca înainte de semnarea proce-

selor verbale de către membrii biroului, președintele biroului să ia legătura cu persoane special instruite în acest sens din aparatul tehnic al primăriei, pentru identificarea informatică a eventualelor greșeli de sintetizare a datelor și care nu ar permite preluarea acestor procese verbale de către statisticieni.



24. Semnarea proceselor verbale; cine primește copii ?

Procese verbale se semnează de către președinte și de membrii biroului și li se aplică ștampila de control.

Li se eliberează copie după procesul verbal membrilor birourilor electorale ale secțiilor de votare care au semnat procesul verbal și care au făcut cerere prealabilă în acest sens.

25. Afișarea proceselor verbale cu rezultatul votului

Câte un exemplar din procesele verbale cuprinzând rezultatul votării se afișează la sediul secției de votare.

26. Împachetarea buletinelor de vot în vederea predării lor

Buletinetele de vot deschise se așează pe partide, formațiuni politice și alianțe politice, precum și pe candidați independenți, se numără și se leagă separat.

27. Predarea procesului verbal și a sacilor cu voturi

Președintele biroului electoral al secției de votare și membrii biroului, cu pază militară, vor înainta, în termen de 24 de ore de la declararea închiderii secției de votare, biroului electoral de circumscripție sau oficiului electoral, ștampilele și dosarele sigilate, conținând procesele verbale și con-

tațiile privitoare la operațiunile electorale ale secției.



28. Cum se alocă mandatele pentru organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale?

Modul de atribuire a mandatelor organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale care au participat la alegeri este corespunzător modului de atribuire a mandatelor partidelor politice, în cazul în care au obținut cel puțin un mandat de deputat sau senator.

În cazul în care organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale care au participat la alegeri nu au obținut nici un mandat de deputat sau senator, acestora li se atribuie, împreună, un mandat de deputat, cu condiția să fi obținut, pe întreaga țară, un număr de voturi egal cu cel puțin 5% din numărul de voturi valabil exprimate, pe țară, pentru alegerea unui deputat. În situația în care o organizație a depus mai

multe liste de candidați, iar acestea au obținut un număr egal de voturi, desem-

narea candidatului la mandatul de deputat se face prin tragere la sorți.

III. Formulare utile

- exemplu -

A. ÎNTÂMPINARE

DOMNUL PRIMAR,

Subsemnatul (a) _____, fiul/fica lui _____ și
(nume și prenume) (prenume tată)
 al/a _____, născut(ă) la data de _____, în
(prenume mamă) (zi, lună, an)
 _____, domiciliat(ă) în _____,
(localitate, județ/sector) (localitate, județ/sector, stradă, număr, bloc, scară, etaj, apartament)
 identificat(ă) cu _____, eliberat(ă) de _____,
(CI, BI, Ad.I, după caz) (organul de poliție emitent)
 la data de _____, având codul numeric personal _____,
(zi, lună, an)

formulez prezenta

ÎNTÂMPINARE

prin care solicit _____
(inscrierea în lista electorală permanentă, înscrierea corectă în listă,

îndreptarea altor erori, după caz)

În drept, prezenta întâmpinare se întemeiază pe prevederile art.12 alin.(1) din
 Legea nr.58/1992 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului, cu modificările
 și completările ulterioare.

Data,

Semnătura

Domnului Primar al _____
(localitatea, județ/sector)

B. ADRESĂ ÎNĂNTARE ÎNTÂMPINARE

- exemplu -

Primăria _____
(localitatea, județul/sectorul)
Nr. _____ Data _____

Către: _____
(formațiunea de evidență informatizată a persoanei
competentă să soluționeze întâmpinarea)

Vă transmitem, anexat, în original, întâmpinarea domnului/doamnei

_____, fiul/fica lui _____ și al/a _____
(nume și prenume) (prenume tată)

_____, născut(ă) la data de _____, în _____
(prenume mamă) (zi, lună, an)

_____, domiciliat(ă) în _____
(localitate, județ/sector) (localitate, județ/sector, stradă, număr, bloc, scară, etaj, apartament)

identificat(ă) cu _____, eliberat(ă) de _____
(CI, BI, Ad.I, după caz) (organul de poliție emitent)

la data de _____, având codul numeric personal _____
(zi, lună, an)

prin care acesta/aceasta solicită _____
(înscrierea în lista electorală permanentă, înscrierea corectă în listă,

îndreptarea altor erori, după caz)

În conformitate cu prevederile art.12 alin.(1) din Legea nr.68/1992, vă rugăm să ne comunicați atât nouă cât și autorului/autoarei întâmpinării, soluția dată de dumneavoastră, în termen de cel mult 3 zile de la data înregistrării acesteia, care este _____
(ziua, luna, anul)

Data,

Semnătura
Ștampilă

C. COMUNICARE SOLUȚIE ÎNTÂMPINARE

- exemplu -

(formațiunea competentă de evidență informatizată a persoanei)

Nr. _____ Data _____

Către: 1) Domnul/Doamna _____
(nume, prenume, adresă)2) Primăria _____
(localitate, județ/sector)Analizând întâmpinarea formulată de domnul/doamna _____
(nume și prenume)fiul/fiica lui _____ și al/a _____, născut(ă)
(prenume tată) (prenume mamă)la data de _____, în _____
(zi, lună, an) (localitate, județ/sector)domiciliat(ă) în _____
(localitate, județ/sector, stradă, număr, bloc, scară, etaj, apartament)identificat(ă) cu _____, eliberat(ă) de _____
(CI, BI, Ad.I, după caz) (organul de poliție emitent)la data de _____, având codul numeric personal _____
(zi, lună, an)în temeiul art.12 alin.(1) din Legea nr.68/1992, cu modificările și completările
ulterioare, vă comunicăm următoarele: _____
(constatări și ce s-a dispus în urma acestor constatări)

Cu drept de contestație, în termen de 24 de ore de la comunicare, la

Judecătoria _____
(judecătoria în a cărei rază teritorială domiciliază alegătorul)

Data

Semnătură autorizată
Ștampila

D. CONTESTAȚIE

- exemplu -

DOMNULE PREȘEDINTE,

Subsemnatul (a) _____, fiul/fiica lui _____ și
(nume și prenume) (prenume tată)
 al/a _____, născut(ă) la data de _____, în
(prenume mamă) (zi, lună, an)
 _____, domiciliat(ă) în _____
(localitate, județ/sector) (localitate, județ/sector, stradă, număr, bloc, scară, etaj, apartament)
 identificat(ă) cu _____, eliberat(ă) de _____,
(CI, BI, Ad.I, după caz) (organul de poliție emitent)
 la data de _____, având codul numeric personal _____,
(zi, lună, an)
 formulez prezenta

CONTESTAȚIE

împotriva soluției date de _____
(formațiunea de evidență informatizată a persoanei care s-a pronunțat cu
 _____, la solicitările cuprinse în întâmpinarea privind _____
privire la întâmpinare) (se trece motivul

întâmpinării)

În fapt, consultând lista electorală permanentă la _____
(se trece locul consultării listei)
 am constatat că _____
(se trece motivul întâmpinării)

Față de această situație, am formulat întâmpinarea nr. _____, din _____
(ziua, luna, anul)
 pe care am depus-o la Primăria _____
(localitatea, județ/sector)

- exemplu -

Cu adresa nr. _____ din _____
(zi, lună, an)_____
(formațiunea de evidență informatizată a persoanei care a soluționat întâmpinarea)primită de subsemnatul/subsemnatul în ziua de _____, orele _____, mi- s-a
(zi, lună, an)comunicat că _____
(răspunsul primit la întâmpinare)

În opinia mea, această soluție este nelegală/netemeinică deoarece _____

(se trec motivele pentru care se apreciază soluția ca fiind nelegală și/sau netemeinică)

În drept, îmi întemeiez prezenta contestație pe prevederile art.12 alin.(2) din
Legea nr.68/1992 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului, cu modificările
și completările ulterioare.

Data, ora

Semnătura

Domnului/Doamnei Președinte al/a Judecătoriei _____
(instanța competentă)

E. SOLICITARE ELIBERARE DUPLICAT CARTE ALEGĂTOR

- exemplu -

DOMNULE COMANDANT,

Subsemnatul (a) _____, fiul/fiica lui _____ și
(nume și prenume) (prenume tată)
 al/a _____, născut(ă) la data de _____, în
(prenume mamă) (zi, lună, an)
 _____, domiciliat(ă) în _____
(localitate, județ/sector) (localitate, județ/sector, stradă, număr, bloc, scară, etaj, apartament)
 identificat(ă) cu _____, eliberat(ă) de _____
(CI, BI, Ad I, după caz) (organul de poliție emitent)
 la data de _____, având codul numeric personal _____
(zi, lună, an)

vă solicit să-mi aprobați prezenta cerere, prin care solicit eliberarea unui duplicat al cărții de alegător.

Cunoscând prevederile art.292 Cod penal privind falsul în declarații, declar că originalul cărții de alegător l-am pierdut/ a fost distrus (după caz), în următoarele împrejurări: _____
(se descriu împrejurările în care originalul a fost pierdut sau distrus)

În drept, îmi întemeiez cererea pe prevederile art.17 din Legea nr.68/1992 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului, cu modificările și completările ulterioare.

Data

Semnătura,

Domnului Comandant al _____
(formațiunea de evidență informatizată a persoanei)

F. DECLARAȚIE**- exemplu -****S-a cerut autentificarea prezentului înscris:**

Declarație autentică, pe propria răspundere, potrivit legii penale, privind apartenența sau neapartenența ca agent sau colaborator al organelor de securitate, ca poliție politică, în perioada 1945-1989

Subsemnatul(a) _____, cetățean român, fiul/fiica l. _____
(prenume și nume) (prenume tată)

și al/a _____, născut(ă) la data de _____, în
(prenume mamă) (zi, lună, an)

_____, domiciliat(ă) în _____
(localitate, județ/sector) (localitate, județ/sector, stradă, număr, bloc, scară, etaj, apartament)

identificat(ă) cu _____, cunoscând prevederile art.292 cod
(CI, BI, Ad.l, după caz)

penal cu privire la falsul în declarații, după luarea la cunoștință a conținutului Legii privind accesul la propriul dosar și deconspirarea securității ca poliție politică nr.187/1999, declar prin prezenta, pe propria răspundere, că nu am avut calitatea de agent sau colaborator al organelor de securitate ca poliție politică, în înțelesul art.5, alin.(1)-(5) din lege.

Data

Semnătura

- exemplu -

CERERE PENTRU ELIBERAREA COPIILOR DUPĂ PROCESELE VERBALE

Domnule Președinte,

Subsemnatul _____, reprezentant
al _____ în Biroul Secției de Votare nr.
_____ din circumscripția electorală nr. _____, în conformitate cu art. 62 alin (3)
din Legea 68 / 1992 modificată, va rog să binevoiți să-mi elibera copii
certificate după toate procesele-verbale privind rezultatele votării în această
secție.

Semnatura

Data

Domnului Președinte al Biroulului Secției de Votare nr. ...

LEGE nr. 68/1992

pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului

cu modificările ulterioare

CAP. 1

Dispoziții generale

ART. 1

Camera Deputaților și Senatul se aleg prin vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat, în condițiile prezentei legi.

ART. 2

Alegătorul are dreptul la un vot pentru alegerea Camerei Deputaților și la un vot pentru alegerea Senatului.

ART. 3

(1) Deputații și senatorii se aleg în circumscripții electorale pe baza de scrutin de listă și de candidaturi independente, potrivit principiului reprezentării proporționale.

(2) Norma de reprezentare pentru alegerea Camerei Deputaților este de un deputat la 70.000 locuitori.

(3) Norma de reprezentare pentru alegerea Senatului este de un senator la 160.000 locuitori.

(4) Numărul deputaților și al senatorilor ce vor fi aleși se determină prin raportarea numărului de locuitori ai fiecărei circumscripții electorale la normele de reprezentare prevăzute la alin. (2) și (3), la care se adaugă un loc de deputat sau de senator pentru ceea ce depășește jumătatea normei de reprezentare, fără ca numărul deputaților să fie mai mic de 4, iar cel al senatorilor mai mic de 2.

(5) Numărul locuitorilor care se ia în calcul, potrivit alin. (4), este cel de la 1 iulie al anului precedent, publicat în Anuarul Statistic al României. În situația în care, cu cel puțin 5 luni înainte de data alegerilor, are loc un recensământ general al populației, numărul locuitorilor care se ia în calcul este cel rezultat în urma recensământului, publicat de Institutul Național de Statistică și Studii Economice.

(6) Numerotarea circumscripțiilor electorale și numărul de deputați și de senatori ce urmează să fie aleși în fiecare circumscripție electorală sunt prevăzute în anexa nr. 1 care face parte integrantă din prezenta lege. (modificat de OUG nr. 129/2000)

ART. 4

(1) Organizațiile cetățenilor aparținând unei minorități naționale, legal constituite, care nu au obținut în alegeri cel puțin un mandat de deputat sau de senator, au dreptul, împreună, potrivit art. 59 alin. (2) din Constituție, la un mandat de deputat, dacă au obținut, pe întreaga țară, un număr de voturi egal cu cel puțin 5% din numărul mediu de voturi valabil exprimate pe țară pentru alegerea unui deputat.

(2) Organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale care participă la alegeri sunt echivalente juridic, în ce privește operațiunile electorale, cu partidele politice.

(3) Beneficiază de prevederile alin. (1) și organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale care au participat la alegeri pe lista comună a acestor organizații; în acest caz, dacă nici un candidat de pe lista comună nu a fost ales, se va atribui pentru toate organizațiile care au propus lista un mandat de deputat, cu respectarea prevederilor alin. (1).

(4) Prevederile alin. (3) nu se aplică organizației cetățenilor aparținând minorităților naționale care a participat la alegeri pe lista comună cu un partid sau altă formațiune politică ori atât pe liste comune, potrivit alin. (3), cât și pe liste exclusiv proprii.

(5) Mandatul de deputat atribuit potrivit alin. (1) sau (3) se acordă peste numărul total de deputați rezultat din norma de reprezentare.

ART. 5

(1) Candidaturile pentru Camera Deputaților și Senat se propun pe liste separate de candidați numai de partide politice, alianțe ale acestora și alte formațiuni politice, constituite potrivit legii, precum și de alianțe electorale constituite în condițiile prezentei legi (modificat de OUG nr. 154/2000).

(2) Numărul de candidați de pe fiecare listă poate fi mai mare decât numărul mandatelor rezultate din norma de reprezentare cu doi până la un sfert din aceste mandate; fracțiunile se întregesc la cifra 1.

(3) În aceeași circumscripție electorală un partid, formațiune politică ori alianță politică a acestora poate propune, pentru fiecare din Camerele Parlamentului, doar o singură listă de candidați. Alianțele de partide și de formațiuni politice se pot face numai la nivel național. Partidele și formațiunile politice din alianțele politice pot participa la alegeri numai pe listele alianței politice.

Un partid sau formațiune politică nu poate face parte decât dintr-o singură alianță politică.

(4) Listele de candidați trebuie să cuprindă, după caz, și apartenența politică a candidaților.

(5) Candidatul independent poate participa la alegeri individual și dacă este susținut de cel puțin 0,5% din numărul total al alegătorilor înscrși în listele permanente ale localităților situate în circumscripția electorală în care candidează. Nu se admit candidaturi independente pe listele de candidați depuse de partide, formațiuni politice ori alianțe politice ale acestora și nici liste de candidați independenți.

(6) O persoană poate candida fie pentru un mandat de deputat, fie pentru un mandat de senator și numai într-o singură circumscripție electorală.

(7) Candidaturile pe mai multe liste de candidați sau atât pe liste, cât și ca independent, sunt nule.

(8) Organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale pot opta să depună, prin derogare de la prevederile alin.(3), (6) și (7), aceeași listă de candidați pentru Camera Deputaților în mai multe circumscripții electorale. (introdus prin O.U.G. nr.165/2000)

Art. 5.1. (introdus prin OUG nr.154/2000)

(1) Partidele politice și alianțele politice se pot asocia între ele numai la nivel național, pe bază de protocol, constituind o alianță electorală, în scopul participării la alegerea Camerei Deputaților și a Senatului.

(2) Protocolul de constituire a alianței electorale se depune la Biroul Electoral Central în termen de 48 de ore de la înființarea acestuia.

(3) Biroul Electoral Central se pronunță în ședință publică asupra admiterii sau respingerii protocolului de constituire a alianței electorale, în termen de 24 de ore de la depunerea acestuia.

(4) Hotărârea Biroului Electoral Central de admitere a protocolului de constituire a alianței electorale poate fi contestată de orice persoană fizică sau juridică interesată la Curtea Supremă de Justiție în termen de 24 de ore de la pronunțare.

(5) Hotărârea Biroului Electoral Central de respingere a protocolului de constituire a alianței electorale poate fi contestată de aceasta la Curtea Supremă de Justiție în termen de 24 de ore de la pronunțare.

(6) Curtea Supremă de Justiție se pronunță asupra contestațiilor prevăzute la alin. (4) și (5) în termen de 24 de ore, prin hotărâre irevocabilă.

(7) Celelalte prevederi ale prezentei legi referitoare la alianțe politice se aplică în mod corespunzător și alianțelor electorale.

ART. 6

(1) Data alegerilor se stabilește și se aduce la cunoștință publică de către Guvern cu cel puțin 45 de zile înainte de ziua votării și până la împlinirea a 5 zile de la data când

începe să curgă termenul prevăzut de art.60 alin.(2) din Constituție. (modificat de OUG nr.140/2000)

(2) Alegerile au loc într-o singură zi, care poate fi numai duminica.

(3) Numărul de ordine al scrutinului din cartea de alegător se stabilește și se aduce la cunoștință publică de Guvern, o dată cu data alegerilor.

(4) Aducerea la cunoștință publică se face prin Monitorul Oficial al României și prin presa.

CAP. 2

Listele electorale și cărțile de alegător

Secțiunea 1

Listele electorale

ART. 7

Listele electorale cuprind cetățenii cu drept de vot. Ele sunt permanente sau speciale.

ART. 8.

(1) Listele electorale permanente se întocmesc pe localități și cuprind toți cetățenii cu drept de vot care domiciliază în localitatea pentru care au fost întocmite listele. Cetățenii români cu domiciliul în străinătate pot fi înscrși, la cererea lor, în listele electorale permanente ale localității în care s-au născut ori în care au avut ultimul domiciliu în țară. Cererea se depune la misiunea diplomatică a României din statul în care domiciliază sau direct la serviciul județean de evidență a populației.

(2) Listele electorale permanente se întocmesc de Ministerul de Interne, prin formațiunile de evidență a populației.

(3) Listele electorale permanente se întocmesc pentru comune, pe sate, iar pentru orașe, municipii și subdiviziuni administrativ-teritoriale ale municipiilor, pe străzi.

(4) Listele electorale permanente vor cuprinde în mod obligatoriu, în ordinea numărului imobilelor în care locuiesc alegătorii, numele și prenumele, codul numeric personal, domiciliul, numărul și seria actului de identitate, precum și numărul circumscripției electorale.

(5) Listele electorale permanente se întocmesc în două exemplare oficiale, se semnează de reprezentantul Ministerului de Interne, respectiv de șeful formațiunii de evidență a populației și de primar. Un exemplar va fi predat spre păstrare, pe baza de pro-

ces-verbal, primăriei, iar celalalt, judecătorei în a cărei rază teritorială se află localitatea pentru care au fost întocmite. Listele electorale permanente se păstrează în registre speciale cu file detașabile. (alin.(1) - (5) modificate de OUG nr.63/2000)

ART. 9.

(1) Ministerul de Interne actualizează listele electorale permanente, întocmite conform art. 8, și le comunică primăriei și judecătorei în cel mult 15 zile de la data stabilirii zilei votării.

(2) Persoanele decedate se radiază din lista electorală pe baza comunicării serviciului public local la care s-a înregistrat decesul, în termen de 24 de ore de la înregistrare, către serviciul județean de evidență a populației de la ultimul domiciliu al persoanei decedate. (alin.(1) și (2) modificate de OUG nr.63/2000)

(3) Persoanele care și-au pierdut cetățenia română se radiază din lista electorală, pe baza comunicării Ministerului Justiției.

(4) Persoanele care au pierdut drepturile electorale se radiază din lista electorală, în temeiul comunicării instanței judecătorești către serviciul județean de evidență a populației la care este arondată localitatea în care persoana în cauză își are domiciliul. (modificat de OUG nr.63/2000)

ART. 10

(1) Fiecare alegător este înscris într-o singură listă electorală permanentă.

(2) Înscrierea în listele electorale permanente este obligatorie. Schimbarea domiciliului unei persoane va fi operată în mod corespunzător și în lista electorală permanentă de către formațiunea de evidență a populației de la noul domiciliu. (modificat de OUG nr.63/2000)

ART. 11.

Listele electorale speciale se întocmesc în cazurile prevăzute de prezenta lege și vor cuprinde numele și prenumele, codul numeric personal, domiciliul, seria și numărul actului de identitate ale alegătorului. Listele se semnează de președintele biroului electoral al secției de votare unde au fost întocmite. (modificat de OUG nr.63/2000)

ART. 12

(1) Alegătorii au dreptul să verifice înscrierea în listele electorale. Întâmpinările împotriva omisiunilor, înscrierilor greșite și oricăror erori din liste se depun la primar, care le transmite de îndată autorităților care au întocmit listele. Acestea sunt obligate să se pronunțe în cel mult 3 zile de la înregistrare.

(2) Împotriva soluției date se poate face contestație în termen de 24 de ore de la comunicare. Contestația se soluționează în cel mult 3 zile de judecătoria în a cărei rază teritorială domiciliază alegătorul sau, în cazul celor înscrși în liste speciale, de judecătoria în a cărei rază teritorială se află biroul electoral al secției de votare care a întocmit lista. Hotărârea judecătorească este definitivă, executorie și se comunică celor interesați în termen de 24 de ore de la pronunțare. (alin.(1) și (2) modificate de OUG nr.63/2000)

(3) Întîmpinările formulate cu privire la listele speciale din străinătate se soluționează de către șeful misiunii diplomatice sau de înlocuitorul acestuia. Contestațiile împotriva dispozițiilor date de șeful misiunii diplomatice sau de înlocuitorul acestuia se depun la sediul misiunii și se trimit spre soluționare la Judecătoria sectorului 1 al municipiului București, prevederile alin. (2) aplicându-se în mod corespunzător.

ART. 13. (modificat de OUG nr.63/2000)

(1) La solicitarea formațiunilor de evidență a populației în a căror rază teritorială de competență se află localitatea, primarii vor transmite informațiile necesare în vederea determinării precise a adresei de domiciliu a cetățenilor care locuiesc în sate, pe străzi renumerate sau pe străzi a căror denumire a fost modificată prin hotărâre a consiliului local.

(2) Primarii vor efectua copii de pe listele electorale permanente cuprinzând alegătorii din fiecare secție de votare, pe care le vor înainta, în doua exemplare, birourilor electorale ale secțiilor de votare, în termen de 24 de ore de la constituirea acestora. Un exemplar va fi pus la dispoziție alegătorilor pentru consultare, iar celalalt va fi utilizat în ziua alegerilor.

(3) Formațiunea de evidență a populației va transmite primarului, în termen de 24 de ore, modificările intervenite după trimiterea copiilor de pe listele electorale, care le va comunica de îndată judecătoriei și biroului electoral al secției de votare.

ART. 13. 1. (introdus de OUG nr.63/2000)

Modelul listelor electorale permanente, al listei speciale, precum și cheltuielile de tipărire a acestora se stabilesc prin hotărâre a Guvernului.

Secțiunea a 2-a Cărțile de alegător

ART. 14.

(1) Exercițarea dreptului de vot se face pe baza cărții de alegător, eliberată în condițiile prezentei legi. cetățenii români aflați în străinătate pot vota și fără carte de alegător.

(2) Forma, conținutul, modul de eliberare și de utilizare a cărții de alegător, precum și cheltuielile de tipărire și distribuire a acestora se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului de Interne și a Ministerului Funcției Publice. (alin.(1) și (2) introduse de OUG nr.63/2000)

(3) Un alegător nu poate primi decât o singură carte de alegător.

ART. 15

(1) Cărțile de alegător sunt valabile pentru toate consultările electorale, potrivit numărului de scrutine prevăzut în cuprinsul lor, și se eliberează alegătorilor înscrși în listele electorale permanente ale localității în care domiciliază. (modificat de OUG nr.63/2000)

(2) Cartea de alegător se păstrează și se folosește numai de către titular.

ART. 16.

(1) Cartea de alegător se întocmește de Ministerul de Interne, prin formațiunea de evidență a populației la care este arondată localitatea în care își are domiciliul alegătorul.

(2) Eliberarea cărții de alegător se face pe baza actului de identitate, numai titularului și sub semnătura acestuia, de către Ministerul de Interne, prin formațiunile de evidență a populației. (alin. 1 și 2 modificate de OUG nr. 63/2000).

(3) Cărțile de alegător neridicate se trimit primarului, de către formațiunea de evidență informatizată a persoanei la care este arondată localitatea, care, cu cel puțin o zi înainte de data alegerilor, le va preda birourilor electorale ale secțiilor de votare, pe bază de proces-verbal cuprinzând numărul cărților de alegător, numele, prenumele și domiciliul titularilor. (modificat de OUG nr.140/2000)

(4) După actualizarea listelor electorale permanente potrivit art. 9 alin. (1), întocmirea și eliberarea cărților de alegător pentru cetățenii care au împlinit vârsta de 18 ani până în luna ianuarie sau care vor împlini aceasta vârsta până în ziua alegerilor inclusiv se fac potrivit prevederilor alin. (1), (2) și (3). (modificat de OUG nr.63/2000)

(5) Întâmpinările și contestațiile privind întocmirea sau eliberarea cărților de alegător se fac cu respectarea prevederilor art. 12, care se aplică în mod corespunzător.

(6) Evidența cărților de alegător se asigură de Ministerul de Interne. (modificat de OUG nr.63/2000)

ART. 17

(1) În cazul pierderii sau distrugerii cărții de alegător se poate elibera un duplicat de către autoritățile prevăzute la art. 16 alin. (2), care vor face mențiunea corespunzătoare în lista electorală permanentă a localității. (modificat de OUG nr.63/2000)

(2) Eliberarea duplicatului se face la cererea titularului și pe răspunderea acestuia. Originalul declarat pierdut sau distrus este nul de drept.

CAP. 3

Secțiile de votare

ART. 18

(1) Secțiile de votare se organizează în localități, după cum urmează:

- a) în localitățile cu populație de peste 2.000 locuitori, câte o secție de votare la 1.000-2.000 locuitori;
- b) în comunele cu populație sub 2.000 locuitori, o singură secție de votare.

(2) Se pot organiza secții de votare și în satele sau grupele de sate cu populație până la 1.000 locuitori, situate la o distanță mai mare de 5 km față de sediul secției de votare din reședința comunei.

ART. 19

(1) Pe lângă unități militare, precum și pe lângă spitale, maternități, sanatorii, case de invalizi și cămine de bătrâni, având cel puțin 50 alegători, se pot organiza secții de votare separate.

(2) Se pot organiza secții de votare și în stațiile de cale ferată, în autogări, în porturi și aeroporturi, pentru alegătorii care, în ziua alegerilor, se află în timpul efectuării unei călătorii.

(3) Pentru studenții de la cursurile de zi și pentru elevii cu drept de vot care nu domiciliază în localitatea în care urmează studiile se organizează câte o secție de votare pe lângă căminele de studenți sau de elevi, pentru 500-2.000 alegători.

(4) La secțiile de votare organizate pe lângă unitățile militare votează numai militarii acestor unități, iar la cele pentru studenți și elevi, numai studenții și elevii din unitățile de învățământ arondate.

ART. 20

(1) Pe lângă misiunile diplomatice și oficiile consulare ale României se organizează câte o secție de votare pentru alegătorii membri ai acestor reprezentanțe și familiile lor, precum și pentru cetățenii români din țară sau străinătate aflați în țările respective în ziua alegerilor. Aceste secții de votare aparțin de circumscripția electorală a municipiului București.

(2) Pe navele sub pavilion român, aflate în navigație în ziua alegerilor, se vor orga-

niza secții de votare, acestea făcând parte din circumscripția electorală a locului unde este înregistrată nava.

ART. 21

Alegătorii votează atât pentru Camera Deputaților, cât și pentru Senat, la aceeași secție de votare.

ART. 22

(1) Delimitarea secțiilor de votare se stabilește de primarii comunelor, orașelor, municipiilor sau ai subdiviziunilor administrativ-teritoriale ale municipiilor și se comunică prefectului. În termen de 3 zile de la stabilirea datei alegerilor primarii vor comunica prefectului ultimele modificări privind delimitarea secțiilor de votare.

(2) Prefecții sunt obligați să facă numerotarea tuturor secțiilor de votare de pe raza județului și să comunice serviciului județean de evidență a populației numerotarea, precum și delimitarea fiecărei secții de votare.

În termen de 5 zile de la stabilirea datei alegerilor prefecții vor comunica serviciului județean de evidență a populației ultimele modificări privind delimitarea secțiilor de votare și numerotarea acestora. În termen de 10 zile de la stabilirea datei alegerilor prefecții vor aduce la cunoștință publică numerotarea, precum și delimitarea fiecărei secții de votare, indicând și locul unde se va desfășura votarea.

(3) Toate secțiile de votare dintr-o circumscripție electorală se numerotează, indiferent de localități, începând cu localitatea de reședință a județului și continuând cu cele din municipii, celelalte orașe și apoi din comune, în ordinea alfabetică a acestora; în municipiile cu subdiviziuni administrativ-teritoriale numerotarea se face cu respectarea ordinii acestor subdiviziuni, prevăzută de lege (aliniatul (1) - (3) modificat de OUG nr. 63/2000).

(4) Primarii și secretarii comunelor, orașelor, municipiilor și ai subdiviziunilor administrativ-teritoriale ale municipiilor vor asigura toate datele, informațiile și sprijinul necesar pentru îndeplinirea, de către prefecți, a obligațiilor prevăzute la alin.(2). (modificat de OUG nr.140/2000)

CAP. 4 **Birourile electorale**

ART. 23. (modificat de OUG nr.63/2000)

(1) În scopul bunei desfășurări a operațiunilor electorale se înființează, în condițiile prezentei legi, pentru fiecare alegere, Biroul Electoral Central, birouri electorale de cir-

cumscripție și birouri electorale ale secțiilor de votare. La nivelul sectoarelor municipiului București se constituie oficii electorale.

(2) Birourile și oficiile electorale sunt alcătuite numai din cetățeni cu drept de vot; candidații nu pot fi membri ai acestora.

(3) În realizarea atribuțiilor ce revin birourilor și oficiilor electorale toți membrii din compunerea acestora exercită o funcție ce implică autoritatea de stat. Exercitarea corectă și imparțială a acestei funcții este obligatorie.

ART. 24

(1) Biroul Electoral Central este alcătuit din 7 judecători ai Curții Supreme de Justiție și 16 reprezentanți ai partidelor, formațiunilor politice și alianțelor politice ale acestora care participa la alegeri.

(2) Desemnarea celor 7 judecători se face în ședință publică, în termen de 5 zile de la stabilirea datei alegerilor, prin tragere la sorți, de președintele Curții Supreme de Justiție, dintre toți judecătorii în exercițiu ai Curții. Rezultatul tragerii la sorți se consemnează într-un proces-verbal, semnat de președinte și consultantul șef ai Curții Supreme de Justiție, ce constituie actul de investire. Data ședinței se aduce la cunoștință publică prin presă, de președintele Curții Supreme de Justiție, cu cel puțin 48 de ore înainte.

(3) În termen de 24 de ore de la investire, judecătorii desemnați aleg, din rândul lor, prin vot secret, președintele Biroului Electoral Central. În această organizare, Biroul Electoral Central va îndeplini toate atribuțiile ce-i revin potrivit prezentei legi, urmând să fie completat cu reprezentanții partidelor, formațiunilor politice și alianțelor politice ale acestora.

(4) În termen de 2 zile de la data până la care se pot depune candidaturile, partidele, formațiunile politice și alianțelor politice ale acestora care participă la alegeri vor comunica, în scris, Biroului Electoral Central, numărul listelor de candidați din toate circumscripțiile electorale, precum și prenumele și numele reprezentanților. Comunicările transmise după acest termen nu se mai iau în considerare.

(5) Desemnarea reprezentanților partidelor, formațiunilor politice sau alianțelor politice ale acestora în Biroul Electoral Central se face în ordinea descrescătoare a ponderii numărului listelor de candidați comunicate de fiecare partid, formațiune politică sau alianță politică a acestora, potrivit alin. (4), în numărul circumscripțiilor electorale din întreaga țară. Un partid, formațiune politică sau alianță politică a acestora nu poate avea mai mult de 5 reprezentanți.

(6) Persoanele care au calitatea de reprezentanți ai unui partid, formațiune politică

sau alianță politică a acestora în Biroul Electoral Central se stabilesc în ordinea menționată în comunicarea prevăzută la alin. (4).

(7) În cazul în care mai multe partide, formațiuni politice sau alianțe politice ale acestora au depus același număr de liste, desemnarea reprezentanților acestora se va face, prin tragere la sorți, de președintele Biroului Electoral Central, în prezența persoanelor delegate de partidele, formațiunile politice sau alianțele politice în cauză.

(8) Completarea Biroului Electoral Central cu reprezentanții partidelor, formațiunilor politice și ai alianțelor politice ale acestora se face, în 24 de ore de la expirarea termenului prevăzut la alin. (4), de președintele Biroului Electoral Central, asistat de 3 judecători, în prezența persoanelor delegate de partidele, formațiunile politice și alianțele politice ale acestora care au comunicat reprezentanții. Procesul-verbal întocmit de președinte cu privire la modul de stabilire a reprezentanților constituie actul de atestare a calității acestora de membri în Biroul Electoral Central.

ART. 25

(1) Biroul Electoral Central are următoarele atribuții:

a) veghează la actualizarea listelor electorale permanente, urmărește aplicarea dispozițiilor legale privitoare la alegeri pe întregul teritoriu al țării și asigură interpretarea lor uniformă; (modificat de OUG nr. 140/2000)

b) rezolvă întîmpinările referitoare la propria sa activitate și contestațiile cu privire la operațiunile birourilor electorale de circumscripție;

c) primește de la birourile electorale de circumscripție procesele-verbale cuprinzând numărul de voturi valabil exprimate pentru fiecare listă de candidați și constată dacă există partide, formațiuni politice sau alianțe ale acestora care nu au întrunit pragul electoral prevăzut la art. 65 alin. (2); comunică birourilor electorale de circumscripție și da publicității, în termen de 24 de ore de la constatare, partidele, formațiunile politice sau alianțele acestora care se află în această situație; (modificată de OUG nr. 129/2000)

d) verifică și înregistrează rezultatul alegerilor, însumează pe întreaga țară voturile neutilizate pentru fiecare partid, formațiune politică sau alianță politică a acestora care îndeplinește condiția prevăzută la lit. c) și asigură repartizarea centralizată și desfășurarea pe circumscripții electorale a mandatelor ce li se cuvin;

e) atesta atribuirea unui mandat de deputat organizației cetățenilor aparținând minorităților naționale care a întrunit condițiile prevăzute de art. 4 și eliberează certificatul doveditor al deputatului desemnat pe aceasta bază;

f) anulează alegerile dintr-o circumscripție electorală în cazul în care votarea și stabilirea rezultatului alegerilor au avut loc prin fraude de natură să modifice atribuirea mandatelor și dispune repetarea scrutinului;

g) îndeplinește orice alte obligații ce îi revin potrivit prezentei legi.

(2) În cazul în care, pentru soluționarea unei contestații, sunt necesare verificări de fapt, acestea se efectuează în prezenta unui judecător din Biroul Electoral Central. Asemenea verificări nu se pot face în ziua alegerilor.

(3) Cererea de anulare a alegerilor dintr-o circumscripție electorală se poate face numai de partidele, formațiunile politice, alianțele politice ale acestora sau candidații independenți care au participat la alegeri, în termen de 48 de ore de la încheierea votării, sub sancțiunea decăderii. Cererea trebuie motivată și însoțită de dovezile pe care se întemeiază. Cererea poate fi admisă numai dacă cel ce a sesizat nu este implicat în producerea fraudei. Prevederile alin. (2) se aplică în mod corespunzător. Soluționarea cererii de către Biroul Electoral Central se face până la data publicării rezultatului alegerilor în Monitorul Oficial al României.

(4) Hotărârile Biroului Electoral Central se aduc la cunoștința în ședință publică.

ART. 26

(1) Biroul electoral de circumscripție se constituie din 3 judecători și din cel mult 8 reprezentanți ai partidelor, formațiunilor politice sau alianțelor politice ale acestora ce participa la alegeri în circumscripția electorală în care funcționează biroul electoral.

(2) Desemnarea celor 3 judecători se face în ședință publică, în termen de 5 zile de la stabilirea datei alegerilor, de către președintele tribunalului, prin tragere la sorți, dintre judecătorii în exercițiu ai Tribunalului județean sau ai Tribunalului municipiului București. Data ședinței se aduce la cunoștință publică, prin presă, de președintele tribunalului, cu cel puțin 48 de ore înainte. Rezultatul tragerii la sorți se consemnează într-un proces-verbal, semnat de președinte, ce constituie actul de investire. În termen de 24 de ore de la desemnare, judecătorii, prin vot secret, aleg președintele biroului electoral de circumscripție. Biroul astfel constituit îndeplinește toate atribuțiile ce îi revin potrivit prezentei legi, urmând a fi completat cu reprezentanții partidelor, formațiunilor politice sau alianțelor politice ale acestora care participă la alegeri.

(3) În termen de 2 zile de la data până la care se pot depune candidaturile, partidele, formațiunile politice și alianțele politice ale acestora vor comunica, în scris, birourilor electorale de circumscripție, numărul candidaturilor de pe listele de candidați depuse în circumscripția electorală respectivă, precum și prenumele și numele reprezentanților. Comunicările transmise după acest termen nu se mai iau în considerare.

(4) Desemnarea reprezentanților partidelor, formațiunilor politice și ai alianțelor politice ale acestora în biroul electoral de circumscripție se face în ordinea descrescătoare a ponderii numărului de candidați, comunicat de fiecare partid, formațiune politică sau alianță politică a acestora, potrivit alin. (3), în numărul total al candidaților

din comunicările primite. Un partid, formațiune politică sau alianță politică a acestora nu poate avea mai mult de 3 reprezentanți.

(5) Completarea biroului electoral cu reprezentanții partidelor, formațiunilor politice sau alianțelor politice ale acestora se face potrivit prevederilor art. 24 alin. (6) și (8), care se aplică în mod corespunzător. În cazul în care mai multe partide, formațiuni politice sau alianțe politice ale acestora au depus același număr de candidați, desemnarea reprezentanților se va face prin tragere la sorți, de către președintele biroului electoral de circumscripție, în prezența delegațiilor partidelor, formațiunilor politice sau alianțelor politice în cauză.

ART. 27

(1) Birourile electorale de circumscripție au următoarele atribuții:

- a) urmăresc aplicarea dispozițiilor legale privitoare la alegeri în circumscripția electorală în care funcționează, veghează la organizarea, din timp, a secțiilor de votare;
- b) înregistrează candidaturile depuse și constată rămânerea definitivă a acestora;
- c) fac publicațiile și afișările prevăzute de lege cu privire la listele de candidați și candidaturile independente;
- d) rezolvă întâmpinările referitoare la propria lor activitate și contestațiile cu privire la operațiunile birourilor electorale ale secțiilor de votare sau, după caz, oficiilor electorale, din cadrul circumscripției electorale în care funcționează; (modificat de OUG nr. 63/2000)
- e) distribuie, împreună cu primarii, birourilor electorale ale secțiilor de votare buletinele de vot, ștampila de control și ștampilele cu mențiunea „Votat”. Biroul electoral de circumscripție al municipiului București distribuie aceste materiale oficiilor electorale; (modificat de OUG nr. 63/2000)
- f) totalizează rezultatul alegerilor de la secțiile de votare și comunică Biroului Electoral Central procesul-verbal cuprinzând numărul de voturi valabil exprimate pentru fiecare listă de candidați. Biroul electoral de circumscripție și al municipiului București totalizează rezultatul alegerilor transmise de oficiile electorale și comunică Biroului Electoral Central procesul-verbal cuprinzând numărul de voturi valabil exprimate pentru fiecare listă de candidați. (modificat de OUG nr.140/2000)
- g) pe baza constatării Biroului Electoral Central cu privire la partidele, formațiunile politice sau alianțele acestora ce nu întrunesc pragul electoral prevăzut la art.65 alin.(2), constată rezultatul alegerilor pentru circumscripția electorală și eliberează deputaților sau, după caz, senatorilor certificatul doveditor al alegerii. (modificat de OUG nr.140/2000)
- h) înaintează Biroului Electoral Central procesele-verbale cuprinzând rezultatul

alegerilor, precum și întâmpinările, contestațiile și procesele-verbale primite de la birourile electorale ale secțiilor de votare, iar în municipiul București de la oficiile electorale; (modificată de OUG nr.63/2000)

i) îndeplinesc orice alte atribuții ce le revin potrivit legii.

(2) Hotărârile biroului electoral se aduc la cunoștință în ședință publică.

ART. 27.1. (introdus de OUG nr.63/2000)

(1) Oficiile electorale sunt alcătuite dintr-un președinte, un locțiitor al acestuia și din cel mult 7 membri, reprezentanți ai partidelor sau alianțelor politice care participă la alegeri în circumscripția electorală în care funcționează.

(2) Președintele și locțiitorul sunt magistrați, desemnați de președintele Tribunalului București cu 20 de zile înainte de data alegerilor, prin tragere la sorți, dintre judecătorii în exercițiu ai tribunalului. Prevederile art. 28 alin. (6), (7), (8), (9), (10) și (11) se aplică în mod corespunzător.

ART. 27. 2. (introdus de OUG nr.63/2000)

Oficiile electorale ale sectoarelor municipiului București au următoarele atribuții:

a) primesc buletinele de vot, ștampila de control și ștampila cu mențiunea „Votat” de la biroul electoral de circumscripție al municipiului București și distribuie aceste materiale, împreună cu primarii, birourilor electorale ale secțiilor de votare; (modificată de OUG nr.140/2000)

b) totalizează rezultatul alegerilor de la secțiile de votare și comunică biroului electoral de circumscripție al municipiului București procesul-verbal cuprinzând numărul de voturi valabil exprimate pentru fiecare listă de candidați;

c) rezolvă întâmpinările referitoare la propria lor activitate și contestațiile cu privire la operațiunile birourilor electorale ale secțiilor de votare;

d) înaintează biroului electoral de circumscripție procesele-verbale cuprinzând rezultatul alegerilor, precum și întâmpinările, contestațiile și procesele-verbale primite de la birourile electorale ale secțiilor de votare.

ART. 28

(1) Birourile electorale ale secțiilor de votare sunt alcătuite dintr-un președinte, un locțiitor al acestuia și cel mult 7 membri.

(2) Președintele și locțiitorul sunt, de regulă, magistrați sau alți juriști, care nu fac parte din nici un partid sau formațiune politică, desemnați de președintele tribunalului județean sau al municipiului București, cu 15 zile înainte de data alegerilor, prin tragere la sorți de pe o listă întocmită de prefecți și comunicată de aceștia președintelui tribunalului cu cel puțin 5 zile înaintea tragerii la sorți.

(3) în cazul în care numărul juriștilor este insuficient, lista va fi completată cu alte persoane care au o reputație neștirbită și care nu fac parte din nici un partid sau formațiune politică.

(4) Lista propusă de prefect va cuprinde un număr de persoane mai mare cu 10% decât cel necesar, acestea fiind rezervă la dispoziția președintelui tribunalului; lista va conține: prenumele, numele, adresele, telefoanele și semnăturile de acceptare ale persoanelor propuse.

(5) Gruparea în listă a persoanelor, în vederea tragerii la sorți, se va face avându-se în vedere necesitatea ca locuințele lor să fie cât mai aproape de sediul biroului electoral al secției de votare.

(6) Birourile electorale ale secțiilor de votare se constituie pe data desemnării membrilor acestora.

(7) Membrii birourilor electorale ale secțiilor de votare provin din câte un reprezentant al partidelor, formațiunilor politice și alianțelor politice ale acestora care participa la alegeri, în ordinea descrescătoare a numărului de candidați propuși în circumscripția electorală respectivă.

(8) În acest scop, președintele biroului electoral de circumscripție va comunica președinților birourilor electorale ale secțiilor de votare, în termen de 24 de ore de la desemnarea acestora, potrivit alin. (2), numărul de candidați propuși de fiecare partid, formațiune politică și alianță politică a acestora. De asemenea, partidele, formațiunile politice și alianțele politice ale acestora sunt obligate să comunice, fiecare, președintelui biroului electoral al secției de votare, în același termen, prenumele și numele reprezentantului lor.

(9) Dacă două sau mai multe partide, formațiuni politice ori alianțe politice ale acestora au același număr de candidați, reprezentanții lor fac parte din biroul electoral al secției de votare, în limita locurilor neocupate de reprezentanții partidelor, formațiunilor politice și alianțelor politice ale acestora, aflate, potrivit alin. (7), într-o situație mai favorabilă; dacă prin aplicarea acestei prevederi nu este posibil ca toți reprezentanții să fie incluși în componența biroului electoral, președintele acestuia va proceda la tragerea la sorți, cu respectarea prevederilor art. 26 alin. (5), care se aplică în mod corespunzător.

(10) În cazul în care partidele, formațiunile politice sau alianțelor politice ale acestora nu și-au desemnat reprezentanții sau numărul reprezentanților este insuficient, completarea birourilor electorale ale secțiilor de votare se face de președintele tribunalului de pe listă prevăzută la alin. (4), prin tragere la sorți.

(11) Desemnarea membrilor biroului electoral al secției de votare se face de președintele acestuia, pe baza comunicărilor prevăzute la alin. (8) sau, după caz, a prevederilor alin. (9), printr-un proces-verbal, cuprinzând modul de stabilire a reprezentanților, consti-

tuie actul de atestare a calității acestora de membri în biroul electoral al secției de votare; întocmirea procesului-verbal se face în termen de 24 de ore de la expirarea termenului prevăzut la alin. (8), cu participarea partidelor, formațiunilor politice și alianțelor politice ale acestora interesate, dacă și-au trimis, în acest scop, câte un delegat.

ART. 29

Birourile electorale ale secțiilor de votare au următoarele atribuții:

- a) primesc copia de pe listele comunicate, potrivit art. 13 alin. (2), și cărțile de alegător neridicate, potrivit art. 16 alin. (3), iar de la birourile electorale de circumscripție, buletinele de vot pentru alegătorii care urmează să voteze la secția de votare, ștampila de control și ștampilele cu mențiunea „Votat”. În municipiul București buletinele de vot, ștampila de control și ștampilele cu mențiunea „Votat” le primesc de la oficiile electorale (modificată de OUG nr.63/2000)
- b) conduc operațiunile de votare, iau toate măsurile de ordine în localul secției de votare și în jurul acestuia;
- c) numără voturile și consemnează rezultatele votării;
- d) rezolvă întâmpinările referitoare la propria lor activitate;
- e) înaintează birourilor electorale de circumscripție sau, după caz, oficiilor electorale procesele-verbale cuprinzând rezultatul votării, împreună cu contestațiile depuse și cu materialele la care acestea se referă; (modificată de OUG nr.63/2000)
- f) predau, cu proces-verbal, judecătorei în a cărei raza teritorială își au sediul, buletinele de vot întrebuițate și necontestate, precum și cele anulate, ștampilele și celelalte materiale necesare votării; listele electorale speciale de la secțiile de votare constituite pe lângă unitățile militare se transmit, sub pază militară, acestor unități și se păstrează de comandantul unității.

ART. 30. (modificat de OUG nr.63/2000)

Birourile și oficiile electorale lucrează în prezența majorității membrilor lor și iau hotărâri cu votul majorității membrilor prezenți.

ART. 31

Reprezentanții partidelor, formațiunilor politice sau ai alianțelor politice ale acestora în birourile electorale nu pot primi alte acreditări prevăzute de prezenta lege.

ART. 32. (modificat de OUG nr.63/2000)

(1) Partidele și alianțele politice care participă la alegeri, precum și candidații independenți pot contesta modul de formare și componența birourilor și oficiilor electorale

în cel mult 48 de ore de la expirarea termenului de constituire sau, după caz, de completare a acestor birouri și oficii electorale.

(2) Contestațiile se soluționează de biroul electoral de circumscripție, dacă privesc biroul electoral al secției de votare, de Biroul Electoral Central, dacă privesc biroul electoral de circumscripție sau de Curtea Supremă de Justiție, dacă privesc Biroul Electoral Central, în termen de cel mult două zile de la înregistrare. Hotărârea dată este definitivă. În municipiul București contestațiile se soluționează de oficiul electoral, dacă privesc biroul electoral al secției de votare și de biroul electoral de circumscripție, dacă privesc oficiile electorale.

CAP. 5

Candidaturile

ART. 33

(1) Propunerile de candidați se fac pe circumscripții electorale și se depun la birourile electorale de circumscripție, cel mai târziu cu 30 de zile înainte de data alegerilor.

(2) Propunerile de candidați se fac în scris, în 4 exemplare, de către partidele sau formațiunile politice care participă la alegeri, sub semnătura conducerii acestora sau a persoanelor desemnate pentru a le semna, iar în cazul candidaților independenți, pe baza listei susținătorilor.

(3) Lista susținătorilor trebuie să cuprindă data alegerilor, prenumele și numele candidatului, prenumele și numele, data nașterii, adresa, seria, numărul actului de identitate și semnătura susținătorilor, precum și persoana care a întocmit lista.

(4) Lista susținătorilor constituie un act public, cu toate consecințele prevăzute de lege.

(5) Susținătorii pot fi numai cetățeni cu drept de vot.

(6) Un susținător poate sprijini numai câte un singur candidat pentru Camera Deputaților și pentru Senat.

(7) Adeziunile susținătorilor se dau pe propria răspundere a acestora.

(8) Propunerile de candidați prevăzute la alin. (2) trebuie să cuprindă prenumele, numele, domiciliul, locul și data nașterii, ocupația, profesia candidatului și vor fi însoțite de declarația de acceptare a candidaturii, scrisă, semnată și datată de candidat.

(9) Declarația de acceptare va cuprinde prenumele, numele, apartenență politică, profesia și ocupația candidatului, consimțământul expres al acestuia de a candida, precum și precizarea că întrunește condițiile prevăzute de lege pentru a candida.

ART. 34

(1) Nu pot candida persoanele care, la data depunerii candidaturii, nu îndeplinesc condițiile prevăzute de art. 35 din Constituție pentru a fi alese.

(2) Imprimarea buletinelor de vot se asigură de birourile electorale de circumscripție, prin intermediul prefectilor. Prefecții răspund ca toate buletinele de vot necesare să fie imprimate cu cel puțin 3 zile înainte de ziua alegerilor. (modificat de OUG nr.140/2000)

(3) Președintele României, în cazul în care este ales senator sau deputat, este obligat, până la data validării, să opteze între calitatea de parlamentar sau de președinte.

ART. 35

(1) Biroul electoral de circumscripție examinează respectarea condițiilor legale pentru ca o persoană să poată candida și înregistrează candidaturile care îndeplinesc aceste condiții.

(2) Două exemplare ale propunerii de candidatura se păstrează la biroul electoral de circumscripție, un altul se înregistrează la tribunalul în a cărui raza teritorială este circumscripția electorală, iar al patrulea, certificat de birou, se restituie depunătorului.

ART. 36

(1) Până la împlinirea a 20 de zile înainte de data alegerilor, cetățenii, partidele și celelalte formațiuni politice pot contesta candidaturile.

(2) În acest scop, în termen de 24 de ore de la înregistrarea candidaturii, unul din exemplarele propunerii de candidatura se afișează de biroul electoral de circumscripție, la sediul său.

(3) Contestațiile privind înregistrarea sau respingerea candidaturilor se soluționează de tribunalul în a cărui raza teritorială este circumscripția electorală, în cel mult 2 zile de la primirea contestației. Hotărârea nu se comunică.

(4) Împotriva hotărârii date în contestație se poate face recurs, în termen de 24 de ore de la pronunțare, la instanța ierarhic superioară. Recursul se soluționează în termen de 2 zile de la înregistrare.

(5) Contestațiile vor cuprinde prenumele și numele, adresa și calitatea contestatorului, prenumele și numele candidatului, expunerea temeiurilor contestației, data și semnătura contestatorului și indicarea, dacă este cazul, a persoanei desemnate să-l reprezinte.

(6) Contestația și cererea de recurs se depun la instanța competentă, sub sancțiunea nulității.

(7) După expirarea termenelor prevăzute la alin. (1), (3) și (4), birourile electorale de circumscripție constată, pe baza de proces-verbal, rămânerea definitivă a candidaturilor, afișează, la sediul lor, candidaturile definitive și dispun imprimarea buletinelor de vot.

CAP. 6

Buletinele de vot

ART. 37

Buletinele de vot se vor tipări și ștampilele necesare votării se vor realiza cu respectarea modelelor prevăzute în anexa nr. 3.

ART. 38

(1) Dimensiunile buletinului de vot se stabilesc de biroul electoral de circumscripție, ținând seama de numărul listelor de candidați și al candidaților independenți și de spațiul necesar pentru imprimarea lor.

(2) Hârtia pentru buletinului de vot va fi de culoare albă și suficient de groasă pentru a nu se distinge pe verso numele imprimat și votul dat.

(3) Pe paginile buletinului de vot se vor imprima patruleterele, în număr suficient pentru a cuprinde toate candidaturile, în afara de ultima pagină, care va rămâne albă, pentru ștampila de control; paginile se numerotează.

(4) Buletinele de vot se capsează.

(5) Patruleterele se vor imprima paralel între ele, câte două coloane pe aceeași pagină.

(6) În unghiul din partea stângă de sus a patruleterului se va imprima denumirea partidului, formațiunii politice sau alianței politice a acestora care participă la alegeri ori, după caz, mențiunea "Candidat independent", iar în unghiul din partea dreaptă de sus, semnul electoral.

(7) În patruleterele fiecărui buletin de vot se vor imprima listele de candidați în ordinea rezultată din tragerea la sorți, efectuată de către biroul electoral de circumscripție; candidații se identifică pe listă prin prenume și nume și, după caz, prin apartenența politică.

(8) Pentru fiecare candidat independent se imprimă un patruleter distinct, în partea finală a buletinului, în ordinea înregistrării propunerilor.

ART. 39

(1) Semnele electorale se stabilesc de către fiecare partid, formațiune politică ori alianță politică a acestora sau candidat independent și se comunică Biroului Electoral Central în 3 zile de la constituirea acestuia.

(2) Semnele electorale folosite la alegerile anterioare nu pot fi utilizate de alte partide, formațiuni politice, alianțe politice ale acestora sau de candidați independenți decât cu consimțământul celor cărora le-au aparținut, respectiv al partidelor care au alcătuit alianța politică inițială.

(3) În cazul în care același semn electoral este solicitat de mai multe partide, for-

mațiuni politice ori alianțe politice ale acestora sau de candidați independenți, atribuirea se va face în beneficiul partidului, formațiunii politice, alianței politice a acestora sau candidatului independent care a înregistrat primul respectivul semn, iar în caz de concomitență a înregistrării ori de imposibilitate de stabilire a priorității, prin tragere la sorți, de președintele Biroului Electoral Central, în termen de 24 de ore de la expirarea termenului prevăzut la alin. (1).

(4) Semnele electorale nu pot fi contrare ordinii de drept.

(5) Biroul Electoral Central va asigura aducerea la cunoștință publică a semnelor electorale a doua zi după expirarea termenului prevăzut la alin. (1).

ART. 40

Alianța politică de partide, care a participat la alegerile anterioare sub o denumire, o poate păstra numai dacă nu și-a schimbat componența inițială. De asemenea, denumirea respectivă nu poate fi utilizată de o altă alianță politică.

ART. 41

(1) Pentru întreaga circumscripție electorală, buletinele de vot se vor imprima cu litere de aceeași mărime și aceleași caractere și cu aceeași cerneală, în atâtea exemplare cîți alegători sunt în circumscripție, cu un supliment de 10%.

(2) Imprimarea buletinelor de vot se asigura de birourile electorale de circumscripție, prin intermediul prefectilor. Prefecții răspund ca toate buletinele de vot necesare să fie imprimate cu cel puțin 10 zile înainte de data alegerilor.

ART. 42. (modificat de OUG nr.140/2000)

(1) Buletinele de vot se predau președintelui biroului electoral de circumscripție, care le va distribui președinților birourilor electorale ale secțiilor de votare, cu cel puțin o zi înainte de data alegerilor. În municipiul București, președintele biroului electoral de circumscripție distribuie, cu cel puțin două zile înainte de data alegerilor, buletinele de vot președinților oficiilor electorale, care le vor preda președinților birourilor electorale ale secțiilor de votare cu cel puțin o zi înainte de data alegerilor. Predarea și distribuția buletinelor se fac, în pachete sigilate de câte 100 de bucăți, pe baza de proces-verbal.

(2) câte 2 exemplare din buletinele de vot, vizate și anulate de președintele biroului electoral de circumscripție, se vor afișa în prețuia alegerilor, la sediul judecătorilor, precum și la sediul fiecărei secții de votare.

ART. 43

La cererea partidelor, formațiunilor politice, alianțelor politice ale acestora sau a candidaților independenți care participă la alegeri, biroul electoral de circumscripție va elibera, pentru fiecare, câte 2 buletine de vot, vizate și anulate.

CAP. 7

Campania electorală

ART. 44

(1) Campania electorală începe la data aducerii la cunoștință publică a datei alegerilor și se încheie cu 2 zile înainte de ziua votării.

(2) În campania electorală, candidații, partidele, formațiunile politice, toate organizațiile sociale și cetățenii au dreptul să-și exprime opiniile în mod liber și fără nici o discriminare, prin mitinguri, adunări, utilizarea televiziunii, radioului, presei și a celorlalte mijloace de informare în masă.

(3) Mijloacele folosite în campania electorală nu pot contraveni ordinii de drept.

(4) Este interzis orice procedeu de publicitate comercială prin presă sau mijloace de comunicare audiovizuală în scop de propagandă electorală.

(5) Este interzisă organizarea acțiunilor de campanie electorală în unitățile militare.

ART. 45

(1) Partidele și formațiunile politice care participă la campania electorală pot primi, prin lege specială, o subvenție de la bugetul de stat. Categoriile de acțiuni desfășurate în cadrul campaniei electorale ce pot fi astfel finanțate se stabilesc prin legea de acordare a subvenției. Partidele și formațiunile politice care nu au obținut cel puțin 5% din voturile valabile exprimate pe întreaga țară vor restitui subvenția în termen de 2 luni de la data votării.

(2) Subvențiile primite după deschiderea campaniei electorale de la persoanele fizice sau juridice, din țară, cu excepția subvențiilor prevăzute la alin. (1), pot fi folosite pentru campania electorală a unui partid ori formațiune politică numai dacă, în prealabil, sunt declarate public.

(3) Este interzisă subvenționarea campaniei electorale, în mod direct sau indirect, de către persoane fizice sau juridice din străinătate. Sumele astfel primite se confiscă și se fac venit la bugetul statului.

(4) Se interzice subvenționarea campaniei electorale a unui partid, formațiune politică, alianță politică a acestora sau candidat independent de către o autoritate pu-

blică, instituție publică, regie autonomă sau societate cu capital integral sau majoritar de stat.

(5) Primirea pentru campania electorală a subvențiilor de la bugetul de stat sau de la persoane juridice ori de la persoane fizice se face numai printr-un mandat financiar, desemnat în acest scop de către conducerea partidului sau formațiunii politice.

(6) Mandatarul financiar răspunde solidar cu partidul ori formațiunea politică ce l-a desemnat de legalitatea cheltuielilor efectuate din subvențiile acordate și de respectarea prevederilor alin. (2).

(7) Mandatarul financiar poate fi o persoană fizică sau juridică.

(8) Un partid sau formațiune politică poate avea mai mulți mandatarari financiari; în acest caz, la desemnare se vor delimita și împuternicirile acestora.

(9) Mai multe partide sau formațiuni politice pot folosi serviciile aceluiași mandatar.

(10) Calitatea de mandatar financiar se dobândește numai după înregistrarea sa oficială la Ministerul Economiei și Finanțelor și aducerea la cunoștință publică prin presă.

(11) Prevederile prezentului articol se aplică în mod corespunzător și candidaților independenți care primesc subvenții de la persoane fizice sau juridice din țară.

ART. 46

(1) Accesul la serviciile publice de radio și de televiziune, în cadrul campaniei electorale, este garantat, în condițiile prezentului articol.

(2) Partidele, formațiunile politice și candidații independenți reprezentate în Parlament au acces la serviciile publice de radio și televiziune, subvenționat de la bugetul de stat. Restul partidelor, al formațiunilor politice și al candidaților independenți vor avea acces la serviciile respective pe bază de contracte încheiate între instituțiile corespunzătoare ale Radioteleviziunii Române și mandatarii financiari care îi reprezintă, practicându-se tarife unice pe unitate de timp de emisie.

(3) Partidele și formațiunile politice care participă la alegeri sunt obligate să solicite, în 48 de ore de la data stabilirii zilei votării, conducerii serviciilor publice de radio și televiziune, acordarea timpilor de antenă. Solicitățile peste acest termen nu se iau în considerare.

(4) Orarul pentru campania electorală și repartizarea timpilor de antenă se stabilesc de o comisie parlamentară specială, împreună cu reprezentanți ai serviciilor publice de radio și televiziune, în cel mult 5 zile de la deschiderea campaniei electorale. La repartizare se va avea în vedere ca timpii de antenă pentru partidele și formațiunile politice reprezentate în Parlament, în condițiile alin. (2), să fie de 2 ori mai mare decât pentru celelalte partide și formațiuni politice și să corespundă ponderii parlamentare.

(5) După încheierea perioadei de depunere a candidaturilor se vor face, potrivit alin. (4), un nou orar și o nouă repartizare a timpilor de antenă, proporțională cu numărul listelor de candidați depuse în întreaga țară. Partidele, formațiunile politice sau alianței politice a acestora, care nu au depus liste de candidați în cel puțin 10 circumscripții electorale, pierd dreptul la timp de antenă la posturile centrale de radio și televiziune. Dovada depunerii candidaturilor se va face cu certificat eliberat de biroul electoral de circumscripție.

(6) Candidații independenți își pot exercita dreptul la timp de antenă o singură dată, între 5 minute și o oră, în mod egal, în funcție de orarul stabilit și de numărul lor.

(7) Nu se includ în dreptul la timp de antenă interviurile, reportajele și alte asemenea servicii audiovizuale de interes general pentru informarea cetățenilor.

ART. 47

(1) Primarii sunt obligați ca, în termen de 5 zile de la începerea campaniei electorale, să stabilească locuri speciale pentru afișaj electoral, ținând seama de numărul partidelor, formațiunilor politice și alianțelor politice ale acestora care declară că vor depune liste de candidați și al persoanelor care declară că vor candida la alegeri ca independenți.

(2) Primarii vor asigura ca locurile speciale de afișaj să fie situate în piețe, pe străzi și în alte locuri publice frecventate de cetățeni, fără stânenirea circulației pe drumurile publice și a celorlalte activități din localitățile respective. În prealabil, primarii sunt obligați să asigure înlăturarea oricăror afișe, înscrisuri și însemne rămase de la campaniile electorale precedente.

(3) Utilizarea locurilor de afișaj electoral este permisă numai pentru partidele, formațiunile politice sau alianțelor politice ale acestora ce participă la alegeri și pentru candidații independenți.

(4) Este interzisă utilizarea de către un partid, formațiune politică, alianță politică a acestora ori candidat independent a locurilor speciale de afișaj electoral astfel încât să împiedice folosirea acestora de către un alt partid, formațiune politică, alianță politică a acestora ori candidat independent.

(5) În alte locuri decât cele stabilite potrivit alin. (1), afișajul electoral este permis numai cu acordul proprietarilor sau, după caz, al deținătorilor.

(6) Pe un panou electoral fiecare partid, formațiune politică, alianță politică a acestora ori candidat independent poate aplica un singur afiș electoral.

(7) Un afiș electoral nu poate depăși dimensiunile de 500 mm o latură și 300 mm cealaltă latură, iar cel prin care se convoacă o reuniune electorală, 400 mm o latură și 250 mm cealaltă latură.

(8) Sunt interzise afișele electorale care combină culorile astfel încât să evoce drapelul României sau al altui stat.

(9) Poliția este obligată să asigure integritatea panourilor și a afișelor electorale.

ART. 48

(1) Birourile electorale de circumscripție veghează la corecta desfășurare a campaniei electorale în circumscripția în care funcționează, soluționând plângerile ce le sunt adresate cu privire la împiedicarea unui partid, formațiune politică, alianță politică a acestora ori candidat independent de a-și desfășura campania electorală în condițiile prevăzute de lege și cu respectarea deontologiei electorale.

(2) Dacă biroul electoral de circumscripție consideră, cu ocazia soluționării plângerii, că este necesară luarea unor măsuri administrative sau aplicarea unor sancțiuni contravenționale ori penale, sesizează autoritățile competente.

(3) Împotriva soluției date de biroul electoral de circumscripție se poate face contestație la Biroul Electoral Central; soluția dată asupra contestației este definitivă.

(4) Soluționarea plângerilor și a contestațiilor se face în termen de 3 zile de la înregistrarea lor, iar hotărârile date se publică în presă și se afișează, în mod vizibil, la sediul biroului electoral care le-a emis.

CAP. 8

Desfășurarea votării

ART. 49

(1) Fiecare secție de votare trebuie să posede un număr suficient de cabine, urne și ștampile de votare proporțional cu numărul alegătorilor de pe listele comunicate de primari.

(2) Cabinele și urnele trebuie așezate în aceeași încăpere în care se află biroul președintelui. Cabinele, urnele, ștampilele și celelalte materiale necesare biroului electoral al secției de votare se vor asigura de către primarii comunelor, orașelor, municipiilor și ai subdiviziunilor administrativ-teritoriale ale municipiilor, împreună cu prefectii.

(3) Ștampilele și celelalte materiale necesare birourilor electorale ale secțiilor de votare se predau pe baza de proces-verbal de către primari, împreună cu președinții birourilor electorale de circumscripție sau, după caz, ai oficiilor electorale, președinților secțiilor de votare, cu cel puțin o zi înainte de data alegerilor. După preluarea buletinelor de vot și a ștampilelor președintele secției de votare asigură păstrarea acestora în deplină siguranță. (modificat de OUG nr.140/2000)

(4) Formularele și celelalte imprimare necesare votării se predau biroului electoral al secției de votare pe baza de borderou de predare-primire, cuprinzând felul și numărul de exemplare din fiecare imprimat.

(5) Președintele biroului electoral al secției de votare trebuie să fie prezent la sediul secției de votare în ajunul zilei alegerilor, la ora 18,00, fiind obligat să ia, de îndată, măsurile necesare pentru a asigura ordinea și corectitudinea operațiunilor de votare.

(6) Președintele va dispune fixarea posturilor de pază în jurul localului de vot.

ART. 50

(1) În ziua alegerilor, la ora 6,00, președintele biroului electoral al secției de votare, în prezența celorlalți membri, verifică urnele, existența listelor electorale, a buletinelor de vot și a ștampilelor, după care închide și sigilează urnele, aplicând ștampila de control a secției de votare. (modificat de OUG nr.63/2000)

(2) Președintele este obligat să asigure aplicarea ștampilei de control și pe buletinele de vot.

ART. 51

(1) Președintele biroului electoral al secției de votare este obligat să ia măsurile necesare pentru ca alegerile să decurgă în bune condiții.

(2) Puterile lui, în această privință, se întind și în afara localului de votare, în curtea acestuia, în intrările în curte, în jurul localului de vot, precum și pe străzi și piețe publice până la o distanță de 500 m.

(3) În afară de membrii biroului electoral al secției de votare, de candidați și de delegații acreditați, nici o altă persoană nu poate staționa în locurile publice din zona de votare sau în localul de vot mai mult decât timpul necesar pentru votare.

(4) Acreditarea delegaților pentru presă, cinematografia, posturile de radio și de televiziune române se face de către Biroul Electoral Central, iar pentru presă, cinematografia, posturile de radio și de televiziune străine, precum și pentru reprezentanții unor organizații internaționale, de către Biroul Electoral Central, cu avizul Ministerului Afacerilor Externe. Încălcarea condițiilor de acreditare atrage de drept încetarea acreditării. (modificat de OUG nr.63/2000)

(5) Delegații acreditați pot asista la operațiunile electorale numai dacă prezintă actul de acreditare. Ei nu pot interveni în nici un mod în organizarea și desfășurarea alegerilor, având numai dreptul de a sesiza președintele biroului electoral în cazul constatării unei neregularități. Orice act de propagandă pentru sau împotriva unui partid, formațiune politică, alianță politică a acestora ori candidat sau încercarea de a influența operațiunea alegătorului, ca și încălcarea în orice mod a actului de acreditare atrag aplicarea sancți-

unilor legale, suspendarea acreditării de către biroul electoral care a constatat abaterea, iar în ziua votării, îndepărtarea imediată a persoanei respective din secția de votare.

(6) Pentru menținerea ordinii, președintele biroului electoral al secției de votare va avea la dispoziție mijloacele de ordine necesare, asigurate de prefecți, împreună cu Ministerul de Interne.

(7) Pe durata votării se interzice membrilor birourilor electorale și persoanelor acreditate să poarte ecusoane, insigne sau alte însemne de propagandă electorală.

ART. 52.

Votarea începe la ora 7,00 și se termină la ora 21,00. (modificat de OUG nr.63/2000)

ART. 53

(1) Alegătorii pot vota la secția de votare unde își au domiciliul sau la secțiile de votare organizate potrivit art. 19 și 20. Alegătorii care votează la secțiile organizate potrivit art. 19 și 20 se înscriu în liste electorale speciale.

(2) Alegătorii care, în ziua votării, se află într-o altă localitate decât aceea în care sunt înscrși în listele electorale, pot să-și exercite dreptul de vot pe baza cărții de alegător la orice secție de votare, urmând a fi înscrși într-o listă electorală specială de către biroul electoral al secției de votare.

(3) Prevederile alin. (2) se aplică și cetățenilor români cu domiciliul în străinătate care, în ziua votării, se afla în țară, pe baza pașaportului.

ART. 54

(1) Accesul alegătorilor în sala de vot are loc în serii corespunzătoare numărului cabinelor. Fiecare va prezenta cartea de alegător și actul de identitate biroului electoral al secției de votare care, după verificarea înscrierii în lista electorală sau, după caz, înscrierea în lista electorală specială prevăzută la art. 53, îi va încredința buletinele de vot și stampila pentru votare, pe baza semnăturii în lista electorală. Dacă un alegător se prezintă cu duplicatul cărții de alegător, biroul electoral al secției de votare va menționa aceasta în lista electorală.

(2) Alegătorii care ridică, potrivit art. 16 alin. (3), cartea de alegător de la secția de votare vor semna de primire în procesul-verbal întocmit la predarea de către primari a cărților de alegător neridicate. (modificat de OUG nr.63/2000)

(3) Dacă alegătorul, din motive constatate de către președintele biroului secției de votare, nu poate semna în lista electorală, se va face mențiunea în listă, cu confirmarea, pe baza de semnătură, a unui membru al biroului electoral.

(4) Alegătorii vor vota separat, în cabine închise, aplicând ștampila care poartă mențiunea "Votat" înăuntrul patruleterului care cuprinde lista de candidați sau prenumele și numele candidatului independent pe care îl votează.

(5) Ștampila cu mențiunea "Votat" trebuie astfel dimensionată încât să fie mai mică decât patruleterul.

(6) După ce au votat, alegătorii vor îndoi buletinele, astfel ca pagina alba care poartă ștampila de control să rămână în afară, și le vor introduce în urnă, având grijă să nu se deschidă.

(7) Îndoirea greșită a buletinului nu atrage nulitatea acestuia.

(8) În cazul în care buletinul se deschide din eroare, la cererea alegătorului se anulează și se va da numai o singură dată un nou buletin, făcându-se mențiunea corespunzătoare în procesul-verbal al operațiunilor de votare.

(9) Ștampila încredințată pentru votare se restituie președintelui, după care acesta o va aplica pe cartea de alegător în locul corespunzător numărului de scrutin, menționând și data. (modificat de OUG nr.63/2000)

(10) Președintele poate lua măsuri ca staționarea unui alegător în cabina de votare să nu se prelungească nejustificat.

ART. 55

Președinții, membrii birourilor electorale ale secțiilor de votare, precum și persoanele însărcinate cu menținerea ordinii, vor vota în secția la care își desfășoară activitatea, după înscrierea lor în lista electorală specială prevăzută de art. 53.

ART. 56

(1) Candidații și oricare alegător au dreptul să conteste identitatea persoanei care se prezintă la vot. În acest caz, identitatea se stabilește de președinte prin orice mijloace legale.

(2) În cazul în care contestația este întemeiată, președintele va opri de la votare pe alegătorul contestat, va consemna faptul într-un proces-verbal și va sesiza această situație autorităților politienești.

ART. 57

(1) Președintele biroului electoral al secției poate suspenda votarea pentru motive temeinice.

(2) Suspendarea nu poate depăși o oră și va fi anunțată prin afișare la ușa localului de vot cu cel puțin o oră înainte. Durata totală a suspendărilor nu poate depăși 2 ore.

(3) În timpul suspendării, urnele de votare, ștampilele, buletinele de vot și celelalte

documente și materiale ale biroului electoral vor rămâne sub paza permanentă, iar membrii biroului nu vor putea părăsi sala de votare toți în același timp.

(4) Persoanele care, în baza art. 51 alin. (3), asistă la votare nu pot fi obligate să părăsească sala de votare în acest timp.

ART. 58

(1) Prezența oricărei persoane în cabinetele de vot, în afara celei care votează, este interzisă.

(2) Alegătorul care, din motive temeinice, constatate de președintele biroului electoral al secției de votare, nu poate să voteze singur, are dreptul să cheme în cabina de votare un însoțitor ales de el, pentru a-l ajuta. Acesta nu poate fi din rândul observatorilor sau membrilor biroului electoral al secției de votare.

ART. 59

Pentru alegătorii netransportabili din cauza de boala sau invaliditate, la solicitarea celor aflați în aceasta situație sau a organelor de conducere ale instituțiilor sanitare sau de ocrotiri sociale în care cei netransportabili se afla internați, președintele biroului electoral al secției de votare desemnează, din cadrul biroului, un număr de membri care se deplasează cu o urnă specială și cu materialul necesar votării, la locul unde se află alegătorul, pentru a se efectua votarea.

ART. 60

La ora 21,00 președintele biroului electoral al secției de votare declară votarea încheiată și dispune închiderea secției de votare. (modificat de OUG nr.63/2000)

CAP. 9

Stabilirea rezultatelor obținute în alegeri

Secțiunea 1

Constatarea rezultatelor votării la secțiile de votare

ART. 61

(1) După încheierea votării, președintele biroului electoral al secției de votare va proceda, în prezența membrilor biroului și, după caz, a candidaților și a persoanelor acreditate să asiste la votare, la inventarierea și sigilarea ștampilelor cu mențiunea "Votat", precum și la numărarea și anularea buletinelor de vot rămase neîntrebuintate,

la verificarea sigiliilor de pe urnele de votare, iar după încheierea acestor operațiuni, la deschiderea urnelor.

(2) Președintele, la deschiderea fiecărui buletin, va citi cu voce tare lista de candidați care a fost votată sau, după caz, prenumele și numele candidatului independent votat și va arată buletinul de vot celor prezenți. Buletinele de vot deschise se vor așeza pe partide, formațiuni politice și alianțe politice ale acestora, precum și pe candidați independenți și se vor număra și lega separat.

(3) Sunt nule buletinele de vot care nu au aplicată pe ele ștampila de control a secției de votare, buletinele de alt model decât cel legal aprobat, buletinele care nu au ștampila "Votat" sau la care ștampila este aplicată pe mai multe patruleterate. Votul este valabil și în cazul în care, deși ștampila aplicată a depășit limitele patruleterului, opțiunea alegătorului este evidentă.

(4) Buletinele de vot nule nu intră în calculul voturilor valabil exprimate.

(5) Rezultatul votării pentru Camera Deputaților și pentru Senat se va consemna în două tabele separate. Tabelele se întocmesc de câte un membru al biroului electoral al secției de votare, desemnat de președinte. Dacă la consemnarea rezultatelor sunt prezenți și candidați, aceștia au dreptul să întocmească și ei un tabel pentru fiecare din Camerele Parlamentului.

(6) În tabelele prevăzute la alin. (5) se vor înscrie voturile nule, listele de candidați sau prenumele și numele candidaților independenți și voturile valabil exprimate pentru fiecare.

ART. 62

(1) După deschiderea urnelor și numărarea voturilor președintele biroului electoral al secției de votare va încheia, separat pentru Camera Deputaților și Senat, câte un proces-verbal, în 3 exemplare, care va cuprinde:

- a) numărul alegătorilor, potrivit listelor electorale permanente;
- b) numărul alegătorilor care s-au prezentat la urne; defalcarea acestui număr în funcție de alegătorii de pe lista electorală permanentă și de pe aceea specială;
- c) numărul total al voturilor valabil exprimate;
- d) numărul voturilor nule;
- e) numărul voturilor valabil exprimate, obținute de fiecare listă de candidați sau de fiecare candidat independent;
- f) expunerea, pe scurt, a întâmpinărilor și contestațiilor și a modului lor de soluționare, precum și a contestațiilor înaintate spre soluționare biroului electoral de circumscripție;
- g) starea sigiliilor de pe urne la încheierea votării;

h) numărul buletinelor de vot primite;

i) numărul buletinelor de vot rămase neîntrebuințate și anulate.

(2) Procesele-verbale se semnează de președinte și de membrii biroului și vor avea aplicată ștampila de control. Semnăturile se pun în dreptul prenumelui, numelui și, după caz, al apartenenței politice a fiecărui membru. Un exemplar din procesul-verbal se afișează, la loc vizibil, la sediul biroului electoral al secției de votare. (alin.(1) și (2) modificate de OUG nr.129/2000)

(3) Membrii birourilor electorale ale secțiilor de votare care au semnat procesul-verbal li se eliberează, la cerere, o copie certificată de către toți cei care au semnat originalul; cererea trebuie formulată înainte de întocmirea procesului-verbal.

(4) Lipsa semnăturii unor membri ai biroului nu influențează asupra valabilității procesului-verbal. Președintele va menționa motivele care au împiedicat semnarea.

ART. 63

(1) În tot timpul operațiunilor de votare sau de deschidere a urnelor se pot face întâmpinări ori contestații cu privire la aceste operațiuni de către candidați, membrii biroului electoral, precum și, până la încheierea votării, de către alegători.

(2) Contestațiile se formulează în scris și se prezintă președintelui biroului electoral al secției de votare, care va elibera dovada de primire.

(3) Președintele biroului electoral al secției de votare va hotărî, de îndată, asupra contestațiilor a căror rezolvare nu suferă întârziere.

ART. 64

(1) Pentru Camera Deputaților și pentru Senat se întocmește câte un dosar care va cuprinde procesele-verbale și contestațiile privitoare la operațiunile electorale ale secției, precum și buletinele nule și cele contestate. Dosarele sigilate și ștampilele se vor înainta biroului electoral de circumscripție sau oficiului electoral, după caz, de președintele biroului electoral al secției de votare și de membrii biroului, cu paza militară, în termen de cel mult 24 de ore de la declararea închiderii secției de votare. În termen de 24 de ore de la primire oficiile electorale înaintează dosarele sigilate și ștampilele biroului electoral de circumscripție al municipiului București. (modificat de OUG nr.63/2000)

(2) În termen de 24 de ore de la primirea dosarului, biroul electoral de circumscripție va trimite unul din exemplarele procesului-verbal la tribunalul în a cărui raza teritorială se afla circumscripția electorală; partidele și formațiunile politice, precum și candidații independenți vor putea obține copii legalizate de pe acest exemplar.

AT. 64.1.

Oficiul electoral, după primirea proceselor-verbale cuprinzând rezultatul numărării voturilor, va încheia, conform art.62 alin.(1) lit.a) - f), h) și i) și alin.(2), (3) și (4), separat pentru Camera Deputaților și pentru Senat, câte un proces-verbal cuprinzând totalul voturilor valabil exprimate pentru fiecare partid sau alianță politică, pe care îl va înainta în termen de 24 de ore biroului electoral de circumscripție al municipiului București. (modificat de OUG nr140/2000)

*Secțiunea a 2-a**Stabilirea rezultatelor votării la circumscripțiile electorale***ART. 65. (modificat de OUG nr.129/2000)**

(1) După primirea proceselor-verbale cu rezultatul numărării voturilor biroul electoral de circumscripție va încheia, separat pentru Camera Deputaților și Senat, câte un proces-verbal cuprinzând voturile valabil exprimate pentru fiecare partid, formațiune politică sau alianță a acestora, pe care îl va înainta în termen de 24 de ore la Biroul Electoral Central.

(2) După primirea proceselor-verbale încheiate de către birourile electorale ale circumscripțiilor potrivit alin. (1), Biroul Electoral Central va stabili partidele, formațiunile politice sau alianțele acestora care îndeplinesc pragul electoral, separat pentru Camera Deputaților și Senat. Pragul electoral reprezintă numărul minim necesar de voturi valabil exprimate pentru reprezentarea parlamentară, exprimat în procente, după cum urmează:

- a) 5% din voturile valabil exprimate pe întreaga țară, pentru partidele politice sau formațiunile politice;
- b) în cazul alianțelor politice, la pragul de 5% prevăzut la lit. a) se adaugă, pentru al doilea partid membru al alianței politice, 3% din voturile valabil exprimate pe întreaga țară, și, pentru fiecare membru al alianței politice, începând cu al treilea partid, câte un singur procent (1%) din voturile valabil exprimate pe întreaga țară, dar nu mai mult de 10% .

(3) După primirea de la Biroul Electoral Central a constatării cu privire la partidele, formațiunile politice sau alianțele acestora care întrunesc și care nu întrunesc pragul electoral, biroul electoral de circumscripție va proceda la atribuirea, potrivit art. 66, a mandatelor de deputat, respectiv de senator.

(4) La lucrările efectuate de biroul electoral de circumscripție au dreptul să asiste candidații și persoanele acreditate.

ART. 66

(1) Atribuirea de mandate pentru candidații de pe liste se face avându-se în vedere numai partidele, formațiunile politice sau alianțele acestora care au întrunit pragul electoral prevăzut la art. 65 alin. (2), în mod distinct pentru Camera Deputaților și pentru Senat.

(2) Operațiunea de atribuire a mandatelor se face după comunicarea Biroului Electoral Central cu privire la partidele, formațiunile politice și alianțele acestora care au întrunit pragul electoral prevăzut la art. 65 alin. (2), în mod distinct pentru Camera Deputaților și pentru Senat. (alin.(1) și (2) modificate de OUG nr.129/2000)

(3) Repartizarea și atribuirea mandatelor de deputat și de senator se fac în două etape: la nivelul fiecărei circumscripții electorale și la nivel de țară.

(4) La nivelul circumscripției electorale, biroul electoral stabilește, separat pentru Camera Deputaților și pentru Senat, coeficientul electoral al circumscripției, prin împărțirea numărului total de voturi valabil exprimate pentru toate listele de candidați ale partidelor, formațiunilor politice și alianțelor politice ale acestora ce întrunesc condiția prevăzută la alin. (1) și pentru candidații independenți la numărul de deputați, respectiv de senatori, ce urmează să fie aleși în acea circumscripție; fiecărei liste i se vor repartiza atâtea mandate de câte ori coeficientul electoral al circumscripției electorale se include în voturile valabil exprimate pentru acea listă; atribuirea mandatelor se face de biroul electoral de circumscripție în ordinea înscrierii candidaților pe listă; pentru candidații independenți se atribuie fiecăruia câte un mandat, dacă a obținut un număr de voturi valabil exprimate cel puțin egal cu coeficientul electoral pentru deputați sau pentru senatori, după caz. Voturile rămase, adică cele neutilizate sau inferioare coeficientului electoral, obținute de listele de candidați ale partidelor, formațiunilor politice și alianțelor politice ale acestora ce întrunesc condiția prevăzută la alin. (1), ca și mandatele ce nu au putut fi atribuite de biroul electoral de circumscripție se comunică de acesta Biroului Electoral Central, pentru a fi repartizate centralizat.

(5) Biroul Electoral Central însumează, pe întreaga țară, separat pentru Camera Deputaților și pentru Senat, voturile neutilizate sau cele inferioare coeficientului electoral de circumscripție din toate circumscripțiile electorale, pentru fiecare partid, formațiune politică sau alianță politică a acestora ce întrunește condiția prevăzută la alin. (1); numărul voturilor astfel obținute de fiecare partid, formațiune politică sau alianță politică a acestora se împarte la 1, 2, 3, 4 etc., făcându-se atâtea operații de împărțire câte mandate nu au putut fi atribuite la nivelul circumscripțiilor electorale; câturile rezultate din împărțire, indiferent de lista din care provin, se clasifică în ordine descrescătoare, până la concurența numărului de mandate neatribuite; cel mai mic din aceste câturi constituie coeficientul electoral pe țară, pentru deputați și, separat, pentru

senatori; fiecărui partid, formațiune politică sau alianță politică a acestora i se vor repartiza atâtea mandate de deputați sau, după caz, de senatori de câte ori coeficientul electoral pe țară se cuprinde în numărul total al voturilor valabil exprimate pentru partidul, formațiunea politică sau alianței politice respective, rezultat din însumarea pe țară a voturilor neutilizate și a celor inferioare coeficientului electoral de circumscripție.

(6) Desfășurarea mandatelor repartizate pe circumscripții electorale se face de Biroul Electoral Central, după cum urmează:

a) Pentru fiecare partid, formațiune politică sau alianță politică a acestora, cărora le-au revenit mandate potrivit alin. (5), se împarte numărul voturilor neutilizate sau al celor inferioare coeficientului electoral de circumscripție, din fiecare circumscripție electorală, la numărul total al voturilor valabil exprimate pentru acel partid, formațiune politică sau alianță politică avut în vedere la repartizarea mandatelor pe țară.

Rezultatul astfel obținut pentru fiecare circumscripție se înmulțește cu numărul de mandate cuvenite partidului, formațiunii politice sau alianței politice a acestora. Datele obținute se ordonează descrescător la nivelul țării și separat descrescător în cadrul fiecărei circumscripții.

Pentru fiecare circumscripție se iau în calcul primele partide, formațiuni politice sau alianțe politice ale acestora, în limita mandatelor ce au rămas de repartizat în circumscripția respectivă. Ultimul număr din aceasta operațiune reprezintă repartitorul acelei circumscripții.

În continuare, se procedează la repartizarea mandatelor pe circumscripții în ordinea partidelor, formațiunilor politice, alianțelor politice ale acestora, precum și a circumscripțiilor din lista ordonată pe țară, astfel: primul număr din lista ordonată pe țară se împarte la repartitorul circumscripției de la care provine, rezultând numărul de mandate ce-i revin în circumscripția respectivă. În continuare, se procedează identic cu numerele următoare din lista ordonată pe țară.

În situația în care s-a epuizat numărul de mandate cuvenite unui partid, unei formațiuni politice sau unei alianțe politice ori dintr-o circumscripție electorală, operațiunea se continuă fără acestea.

Dacă numărul din lista ordonată pe țară este mai mic decât repartitorul de circumscripție, se acordă un mandat;

b) În cazul în care nu este posibilă acordarea mandatelor în ordinea ce rezulta din prevederile de la lit. a), Biroul Electoral Central va avea în vedere circumscripția electorală în care partidul, formațiunea politică sau alianța politică a acestora are cel mai mare număr de candidați sau un candidat, cărora nu li s-au atribuit mandate, iar dacă și astfel au rămas mandate neindividualizate pe circumscripții, circumscripția electorală în care partidul, formațiunea politică sau alianța politică respectivă are

cele mai multe voturi neutilizate ori cele mai multe voturi inferioare coeficientului electoral de circumscripție;

c) Dacă după aplicarea prevederilor de la lit. a) și b) au mai rămas mandate nedesfășurate pe circumscripții, Biroul Electoral Central le va stabili pe baza acordului partidelor, formațiunilor politice sau alianțelor politice ale acestora cărora li se cuvin aceste mandate potrivit alin. (5), iar în lipsa unui acord, prin tragere la sorți, în termen de 24 de ore de la încheierea operațiunilor anterioare.

(7) Mandatele desfășurate pe listele de candidați, potrivit alin. (6), se atribuie candidaților de biroul electoral de circumscripție, în ordinea înscrierii acestora pe listă.

(8) Biroul electoral de circumscripție eliberează certificatul doveditor al alegerii deputaților și senatorilor cărora li s-au atribuit mandate, în termen de 24 de ore de la încheierea fiecărei operațiuni de atribuire.

(9) Candidații înscriși în liste, care nu au fost aleși, sunt declarați supleanți ai listelor respective. În caz de vacanță a mandatelor de deputați sau de senatori aleși pe liste de candidați, supleanții vor ocupa locurile devenite vacante, în ordinea în care sunt înscriși în liste, dacă până la data validării, pentru ocuparea locurilor vacante, partidele sau formațiunile politice pe listele cărora au candidat supleanții confirmă în scris că aparțin acestora.

ART. 67

(1) Biroul electoral de circumscripție încheie, separat, câte un proces-verbal pentru Camera Deputaților și Senat privind toate operațiunile electorale, centralizarea voturilor, constatarea rezultatului alegerilor și atribuirea mandatelor.

(2) Procesul-verbal trebuie să cuprindă:

- a) Numărul alegătorilor din circumscripția electorală, potrivit listelor electorale permanente;
- b) Numărul total al alegătorilor ce s-au prezentat la urne; defalcarea acestui număr în funcție de alegătorii de pe listele permanente și de pe cele speciale;
- c) Numărul total al voturilor valabil exprimate;
- d) Numărul total al voturilor valabil exprimate pentru fiecare listă de candidați și pentru fiecare candidat independent;
- e) Numărul voturilor nule;
- f) Modul de atribuire a mandatelor, potrivit art. 66, prenumele și numele candidaților aleși, precum și, după caz, partidul, formațiunea politică sau alianța politică a acestora ce i-a propus;
- g) Mandatele ce nu au putut fi atribuite la nivelul circumscripției electorale, precum și voturile valabil exprimate ce urmează a fi însumate, potrivit art. 66, pe întreaga țară;

h) Expunerea, pe scurt, a întâmpinărilor, contestațiilor și hotărârilor luate de biroul electoral de circumscripție.

(3) Procesul-verbal, împreună cu întâmpinările, contestațiile și procesele-verbale primite de la birourile electorale ale secțiilor de votare și de la oficiile electorale, după caz, formând un dosar, încheiat, sigilat și semnat de membrii biroului electoral, se înaintează, cu paza militară, la Biroul Electoral Central în termen cel mult 48 de ore de la primirea comunicării Biroului Electoral Central referitoare la desfășurarea, pe circumscripții electorale, a mandatelor repartizate centralizat pe țară. (modificat de OUG nr.63/2000)

ART. 68

(1) Biroul Electoral Central rezolvă întâmpinările și contestațiile depuse, după care încheie separat câte un proces-verbal pentru Camera Deputaților și pentru Senat, cuprinzând, pe întreaga țară:

- a) Numărul total al alegătorilor potrivit listelor electorale permanente;
- b) Numărul total al alegătorilor care s-au prezentat la urne;
- c) Numărul total al voturilor valabil exprimate;
- d) Numărul total al voturilor nule;
- e) Constatarea cu privire la modul de aplicare, de către birourile electorale de circumscripție, a prevederilor art. 66 alin. (4);
- f) Repartizarea pe țară a mandatelor potrivit art. 66 alin. (5) și desfășurarea acestora pe circumscripții electorale potrivit alin. (6) al aceluiași articol;
- g) Organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale care, deși au participat la alegeri, nu au obținut nici un mandat de deputat sau de senator; totalitatea voturilor valabil exprimate pentru listele fiecăreia din aceste organizații și constatarea organizațiilor cărora li se cuvine câte un mandat de deputat potrivit art. 4; prenumele și numele primului candidat de pe lista organizației îndreptățite la un mandat de deputat, care a întrunit cel mai mare număr de voturi; în cazul în care listele organizației au obținut un număr egal de voturi, desemnarea se face prin tragere la sorți;
- h) modul de soluționare a contestațiilor și întâmpinările primite.

(2) Procesele-verbale se semnează de către președinte și ceilalți membri ai biroului în prezenta cărora au fost întocmite și se înaintează Camerei Deputaților și Senatului, în vederea validării alegerilor, împreună cu dosarele întocmite de birourile electorale de circumscripție.

(3) În vederea validării, deputații și senatorii vor depune președintelui de vârstă sau președintelui în funcție, după caz, o declarație asupra averii pe care o posedă. Declarația este confidențială și se predă cu o dovadă de depunere. (abrogat de art.40 din Legea

nr.115/1996 privind declararea și controlul averii demnitarilor, magistraților, funcționarilor publici și a unor persoane cu funcții de conducere)

(4) Programul utilizat de Biroul Electoral Central pentru repartizarea centralizată a mandatelor și desfășurarea acestora pe circumscripții electorale se aprobă de Biroul Electoral Central și constituie anexa la procesul-verbal ce se înaintează pentru validarea mandatelor.

ART. 69

Biroul Electoral Central publică rezultatele alegerilor în presă și în Monitorul Oficial al României, în termen util, pentru respectarea prevederilor art. 60 alin. (3) din Constituție.

CAP. 10 **Alegerile parțiale**

ART. 70

(1) În cazul anulării alegerilor într-o circumscripție electorală, potrivit art. 25 alin. (1) lit. f), precum și în cazul în care mandatul de deputat sau de senator devenit vacant nu poate fi ocupat de supleant, se vor organiza alegeri parțiale.

(2) Nu se vor organiza alegeri dacă vacanța unui mandat de deputat sau de senator s-a ivit în ultimele 12 luni anterioare expirării mandatului Camerei Deputaților și Senatului, prevăzut de art. 60 alin. (1) din Constituție.

ART. 71

(1) Dacă alegerile parțiale au loc ca urmare a anulării alegerilor dintr-o circumscripție electorală, acestea se desfășoară pe baza aceluiași candidaturi, birouri electorale, oficii electorale și la aceleași secții de votare, în a 3-a duminică după anularea alegerilor inițiale. (modificat de OUG nr.63/2000)

(2) Candidații vinovați de fraudă nu mai participă în noul scrutin.

(3) Alegerile parțiale organizate în caz de vacanță a unui mandat de deputat sau de senator au loc în condițiile aplicării corespunzătoare a prezentei legi, în cel mult 3 luni de la sesizarea Guvernului de către președintele Camerei Deputaților sau, după caz, de către președintele Senatului, cu privire la întrunirea condițiilor prevăzute la art. 70.

(4) În cazul în care alegerile parțiale prevăzute la alin. (3) se organizează într-o singură circumscripție electorală, nu se mai constituie Biroul Electoral Central, atribuțiile acestuia urmând a fi îndeplinite de biroul electoral de circumscripție.

(5) La alegerile parțiale participă numai alegătorii de pe listele electorale permanente ale localităților din cadrul circumscripției electorale unde se organizează alegerile.

CAP. 11

Contravenții și sancțiuni

ART. 72

Constituie contravenții, în măsura în care, potrivit legii, nu sunt infracțiuni, următoarele fapte:

- a) înscrierea, cu bună-știință, a unui alegător în mai multe liste electorale ale localității de domiciliu, înscrierea în listele electorale a unor persoane fictive ori care nu au dreptul de vot, semnarea listei de susținători cu încălcarea dispozițiilor referitoare la afișarea listelor de candidați și a candidaților independenți sau la folosirea semnelor electorale;
- b) refuzul nejustificat de eliberare, la cererea scrisă a celui interesat, a cărții de alegător sau neîntocmirea cărții de alegător în termenele stabilite;
- c) neluarea, de către organizatori, a măsurilor necesare desfășurării normale a adunărilor electorale, precum și distribuirea și consumarea de băuturi alcoolice în timpul acestor adunări;
- d) distrugerea, deteriorarea, murdărirea, acoperirea prin scriere sau în orice mod a listelor electorale, a platformelor-program afișate sau a oricăror alte afișe ori anunțuri de propagandă electorală tipărite;
- e) afișarea mijloacelor de propagandă electorală în alte locuri decât cele permise sau cu încălcarea prevederilor prezentei legi;
- f) acceptarea de către un cetățean a înscrierii sale în mai multe liste de candidați;
- g) neaducerea la cunoștința publică, de către membrii birourilor electorale de circumscripție, a propunerilor de candidaturi;
- h) refuzul de a permite accesul în localul de vot al candidaților sau al persoanelor acreditate să asiste la desfășurarea operațiunilor electorale;
- i) refuzul de a se conforma dispozițiilor președintelui biroului electoral al secției de votare cu privire la asigurarea ordinii în localul de vot și în împrejurimi;
- j) refuzul nejustificat de a înscrie pe alegător în lista specială sau de a înmâna buletinul de vot și ștampila de votare alegătorului care a semnat în lista electorală, înmânarea buletinului de vot unui alegător care nu prezintă cartea de alegător și actul de identitate ori care refuză să semneze pentru primirea acestora în lista electorală în care este înscris;

k) întocmirea, de birourile electorale ale secțiilor de votare, a proceselor-verbale cu încălcarea dispozițiilor prezentei legi;

l) continuarea propagandei electorale, inclusiv în presă, la posturile de radio sau televiziune, după încheierea campaniei electorale, precum și sfătuirea, în ziua votării, a alegătorilor, în presă, la posturile de radio sau de televiziune, precum și la sediul secțiilor de votare sau în locurile prevăzute de art. 51 alin. (2), să voteze sau să nu voteze un anumit partid, o anumită formațiune politică, alianță politică sau un candidat independent; (modificat de OUG nr.140/2000)

m) primirea de subvenții pentru campania electorală altfel decât printr-un mandatar financiar sau încălcarea de către acesta a obligațiilor ce îi revin potrivit art. 45 alin. (4);

n) purtarea, pe durata votării, de către membrii birourilor secțiilor de votare sau de către persoanele acreditate, de ecusoane, insigne sau alte însemne de propaganda electorală;

o) încălcarea, de către membrii birourilor electorale, a obligației de a participa la activitatea acestor birouri.

ART. 73.

Contravențiile prevăzute la art. 72 lit. d), e), h), n) și o) se sancționează cu amenda de la 300.000 lei la 700.000 lei, cele prevăzute la lit. f), g), k), l) și m), cu amenda de la 700.000 lei la 2.000.000 lei, iar cele prevăzute la lit. a), b), c), i) și j), cu închisoare contravențională de la o luna la 6 luni sau cu amenda de la 2.000.000 lei la 8.000.000 lei. (modificat de OUG nr.63/2000)

ART. 74

(1) Constatarea contravențiilor prevăzute la art. 72 se face prin proces-verbal întocmit de către:

a) ofițerii și subofițerii de poliție, pentru faptele prevăzute la lit. a), b), c), d), e), g), h), i), j), l) și m);

b) primarii și împuterniciții acestora, pentru faptele prevăzute la lit. d), e) și m);

c) președintele biroului electoral de circumscripție, pentru faptele prevăzute la lit. f), g), k), l), n) și o).

(2) În cazul contravențiilor prevăzute la art. 72 lit. d), e), f), g), h), k), l), m), n) și o) agentul constator va stabili în procesul-verbal și amenda aplicată.

(3) Contravențiilor prevăzute la alineatul precedent le sunt aplicabile dispozițiile Legii nr. 32/1968, cu excepția art. 26.

(4) Procesul-verbal de constatare a contravențiilor prevăzute la art. 72 lit. a), b), c),

i), și j) se va înainta judecătorei în a cărei raza teritorială a fost săvârșită contravenția, care va aplica sancțiunea, ținând seama de dispozițiile Legii nr. 61/1991.

ART. 75

(1) Împiedicarea prin orice mijloace a liberului exercițiu al dreptului de a alege sau de a fi ales se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 5 ani și interzicerea unor drepturi.

(2) În cazul în care, prin fapta prevăzută în alin. (1), s-a pricinuit o vătămare a integrității corporale sau a sănătății care necesită pentru vindecare îngrijiri mai mult de 60 de zile sau care au produs vreuna din următoarele consecințe: pierderea unui simț sau organ, încetarea funcționării acestora, o infirmitate permanentă fizică ori psihică, slujirea, avortul ori punerea în primejdie a vieții persoanei, pedeapsa este închisoare de la 3 la 10 ani.

(3) Tentativa la infracțiunea prevăzută la alin. (1) și (2) se pedepsește.

ART. 76

(1) Violarea prin orice mijloace a secretului votului de membrii biroului electoral al secției de votare ori de alte persoane se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani.

(2) Tentativa se pedepsește.

ART. 77

(1) Promisiunea, oferirea sau darea de bani ori alte foloase în scopul determinării alegătorului să voteze sau să nu voteze pentru o anumită listă de candidați sau candidat independent, precum și primirea acestora de către alegător, în același scop, se pedepsesc cu închisoare de la 6 luni la 5 ani.

(2) Dacă fapta prevăzută la alin. (1) a fost săvârșită de un observator intern, pedeapsa este închisoare de la 2 la 7 ani.

(3) Pedeapsa prevăzută la alin. (1) se aplică și persoanei care votează fără a avea drept de vot ori alegătorului care votează a doua oară sau de mai multe ori în ziua alegerilor. Tentativa se pedepsește.

ART. 78

(1) Utilizarea unei cărți de alegător nule sau a unei cărți de alegător ori buletin de vot false, introducerea în urna a unui număr suplimentar de buletine decât cele la care are dreptul un alegător sau falsificarea prin orice mijloace a documentelor de la birourile electorale se pedepsesc cu închisoare de la 2 la 7 ani.

(2) Tentativa se pedepsește.

ART. 79

(1) Atacul prin orice mijloace asupra localului secției de votare, furtul urnei sau al documentelor electorale se pedepesc cu închisoare de la 2 la 7 ani, dacă fapta nu constituie o infracțiune mai gravă.

(2) Tentativa se pedepsește.

ART. 80

Deschiderea urnei înainte de ora stabilită pentru încheierea votării se pedepsește cu închisoare de la 1 la 5 ani.

ART. 81

Pentru infracțiunile prevăzute la art. 75-80, acțiunea penală se pune în mișcare din oficiu.

ART. 82

Bunurile destinate, folosite sau rezultate din contravențiile prevăzute la art. 72 sau din infracțiunile prevăzute la art. 75-80 se confiscă.

CAP. 12

Dispoziții tranzitorii și finale

ART. 83

(1) Cheltuielile pentru efectuarea operațiunilor electorale se suportă de la bugetul de stat.

(2) Sediul și dotarea Biroului Electoral Central se asigură de Guvern, ale birourilor electorale de circumscripție, de prefecți și de președinții consiliilor județene, respectiv primarul general al municipiului București, iar ale oficiilor electorale, precum și ale birourilor electorale ale secțiilor de votare, de primar împreună cu prefecții. (modificat de OUG nr.140/2000)

(3) Orice acte făcute în exercitarea drepturilor electorale prevăzute în prezenta lege sunt scutite de taxa de timbru.

ART. 84

(1) Guvernul României va asigura, pentru sprijinirea activității birourilor electorale, statisticienii și personalul tehnic auxiliar necesar.

(2) Pe perioada cât funcționează birourile electorale, membrii acestora, statisticienii și personalul tehnic auxiliar, încadrați cu contract de muncă, se consideră detașați.

ART. 85

(1) Judecarea de către instanțe a întâmpinărilor, contestațiilor sau a oricăror alte cereri prevăzute de prezenta lege se face potrivit regulilor stabilite de lege pentru ordonanța președințială, cu participarea obligatorie a procurorului.

(2) Împotriva hotărârilor definitive, pronunțate de instanțele judecătorești potrivit prezentei legi, nu există cale de atac.

ART. 86

(1) Termenele pe zile, prevăzute de prezenta lege, se calculează din ziua când încep să curgă, până în ziua când se împlinesc, chiar dacă acestea nu sunt zile lucrătoare.

(2) Pe întreaga perioadă a alegerilor, birourile electorale și instanțele judecătorești vor asigura permanența activității necesare în vederea exercitării, de către cetățeni, a drepturilor electorale.

ART. 87

(1) Persoanele condamnate prin hotărâre judecătorească definitivă la pierderea drepturilor electorale nu participa la vot și nu vor fi avute în vedere la stabilirea numărului total al alegătorilor.

(2) Pentru persoanele deținute în baza unui mandat de arestare preventivă sau aflate în executarea unei sancțiuni contravenționale privative de libertate se aplică, în mod corespunzător, dispozițiile art. 59 privind urna specială.

ART. 88

(1) Prefecții verifică corecta îndeplinire, de către primari, a obligațiilor ce le revin potrivit prezentei legi și, în cazul constatării unor fraude electorale, sesizează organele în drept.

(2) De asemenea, în cazul în care prefecții constată că în listele electorale un alegător nu a fost înscris sau nu a fost radiat, potrivit legii, sau ca birourile electorale de circumscripție, oficiile electorale ori birourile electorale ale secțiilor de votare nu s-au constituit legal, vor formula întâmpinări și contestații, ce se soluționează în conformitate cu prevederile prezentei legi. (modificat de OUG nr.63/2000)

ART. 89.

Prin act de identitate, în sensul prezentei legi, se înțelege cartea de identitate, cartea de identitate provizorie, buletinul de identitate, adeverința care ține loc de buletin de identitate ori pașaportul diplomatic sau de serviciu, iar în cazul militarilor în termen și al elevilor din școlile militare, carnetul de serviciu militar. (modificat de OUG nr.63/2000)

ART. 90 (abrogat de OUG nr.140/2000)

ART. 91 (abrogat de OUG nr. 129/2000)

ART. 92 (modificat de OUG nr.63/2000)

(1) Pentru alegerile din anul 2000 Ministerul de Interne va asigura întocmirea și eliberarea cărților de alegător, în condițiile prezentei legi. Pentru cetățenii cu drept de vot, posesori ai buletinului de identitate, cărțile de alegător se vor elibera concomitent cu cărțile de identitate, în condițiile legii.

(2) Până la finalizarea procesului de eliberare a cărților de identitate, potrivit legii, pentru cetățenii cu drept de vot care nu dețin carte de identitate, respectiv carte de alegător, după votare, pe actul de identitate al fiecărui alegător se aplică ștampila cu mențiunea „Votat” și data.

ART. 93

(1) Biroul Electoral Central poate acredita ca observatori interni numai persoanele anume înputernicite de o organizație neguvernamentală care are ca unic scop apărarea drepturilor omului, constituită legal până la data deschiderii campaniei electorale. (modificat de OUG nr.63/2000)

(2) Persoanele desemnate ca observatori interni nu pot fi membri ai unui partid sau ai unei formațiuni politice. Acreditarea se face pentru o singură secție de votare. Biroul Electoral Central poate acredita la o secție de votare numai un observator intern, pe baza declarației scrise a acestuia de a respecta întocmai condițiile acreditării. Declarația se dă pe proprie răspundere și constituie act public, cu toate consecințele prevăzute de lege. Condițiile acreditării se trec în actul de acreditare; dacă sunt mai mulți înputerniciți pentru aceeași secție, acreditarea se face prin tragere la sorți.

(3) Organizațiile neguvernamentale prevăzute la alin. (1) le sunt aplicabile, în mod corespunzător, prevederile art. 45 alin. (3) și art. 51 alin. (5).

(4) Procesele verbale predate la Biroul Electoral Central, registrele acestuia, precum și toate documentele și materialele de la Biroul Electoral Central rezultate în urma procesului electoral pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului, se păstrează, în conformitate cu prevederile Legii Arhivelor Naționale nr.16/1996, în arhiva Curții Supreme de Justiție, separat de celelalte documente ale instanței. (introdus de OUG nr.129/2000)

ART. 94.

(1) Buletinele de vot întrebuințate sau neîntrebuințate, procesele-verbale și ștampilele necesare în vederea votării, primite de tribunale de la birourile electorale de

circumscripție, vor fi păstrate în arhivă, separat de celelalte documente ale instanței, timp de 3 luni de la publicarea rezultatelor alegerilor în Monitorul Oficial al României.

(2) După împlinirea termenului prevăzut la alin. (1) tribunalele, cu sprijinul prefecților, vor preda, pentru topire, agenților economici specializați buletinele de vot și celelalte materiale utilizate în procesul votării, pe care le-au primit de la birourile electorale de circumscripție. (modificat de OUG nr.63/2000)

Aceasta lege a fost adoptată de Camera Deputaților și Senat în ședința comună din 17 iunie 1992, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) și art. 76 alin. (2) din Constituția României.

ART.II. din OUG nr.63/2000

(1) Delimitarea secțiilor de votare, stabilită potrivit art. 22 alin. (1) din Legea nr. 68/1992, se comunică prefecților în termen de 5 zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

(2) Numerotarea de către prefecți a tuturor secțiilor de votare de pe raza județului și comunicarea către serviciul județean de evidență a populației a numerotării, precum și a delimitării fiecărei secții de votare, potrivit art. 22 alin. (2) din Legea nr. 68/1992, se fac în termen de 15 zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

ART.III. din OUG nr.129/2000

Sintagmele „coalitii politice” și „coalitii electorale” din cuprinsul Legii nr. 68/1992 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 164 din 16 iulie 1992, cu modificările și completările ulterioare, și al Legii nr. 69/1992 pentru alegerea Președintelui României, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 164 din 16 iulie 1992, cu modificările și completările ulterioare se înlocuiesc cu sintagma „alianțe politice”.

Lege nr. 69/1992

pentru alegerea Președintelui României

cu modificările ulterioare

CAP. 1

Dispoziții generale

ART. 1

(1) Președintele României se alege prin vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat, în condițiile prezentei legi.

(2) Alegătorul are dreptul la un singur vot, în fiecare tur de scrutin organizat pentru alegerea Președintelui României, potrivit art. 81 alin. (2) și (3) din Constituție.

ART. 2

(1) În unitățile administrativ-teritoriale, operațiunile electorale pentru alegerea Președintelui României se fac în circumscripțiile electorale și secțiile de votare, sub conducerea birourilor electorale prevăzute de lege pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului, pe baza aceluiași liste de alegători.

(2) Curtea Constituțională, potrivit art. 144 lit. d) din Constituție, veghează la respectarea, în întreaga țară, a prevederilor prezentei legi și confirmă rezultatele sufragiului.

ART. 3

(1) La alegerile pentru Președintele României se pot prezenta candidați propuși de partide și formațiuni politice sau candidați independenți. Partidele și formațiunile politice pot propune, fie separat, fie împreună, numai câte un singur candidat.

(2) Candidaturile propuse de partide, formațiuni politice sau alianțe politice, precum și candidaturile independente pot fi depuse numai dacă sunt susținute de cel puțin 300.000 de alegători. Un alegător poate susține un singur candidat. (modificat de OUG nr.129/2000)

ART. 4

(1) Data alegerilor se stabilește și se aduce la cunoștință publică de către Guvern, cu cel puțin 45 de zile înainte de ziua votării și până la împlinirea a 5 zile de la dată expirării mandatului Președintelui în funcție sau, după caz, de la dată când începe să curgă termenul prevăzut de art. 96 alin. (2) din Constituție. (modificat de OUG nr.140/2000)

(2) Alegerile au loc într-o singură zi, care poate fi numai duminică.

CAP. 2

Organizarea și desfășurarea alegerilor

Secțiunea 1

Atribuțiile birourilor electorale

ART. 5

Biroul Electoral Central are următoarele atribuții:

- a) veghează la actualizarea listelor electorale, urmărește respectarea dispozițiilor legale privitoare la alegerea Președintelui României pe întreg teritoriul țării și asigură aplicarea lor uniformă;
- b) constată respectarea prevederilor prezentei legi pentru depunerea candidaturilor și înregistrează candidaturile care îndeplinesc aceste condiții;
- c) comunică birourilor electorale de circumscripție candidaturile înregistrate și le face cunoscute prin presă;
- d) rezolvă întâmpinările la propria activitate și contestațiile trimise de birourile electorale de circumscripție; soluțiile date sunt definitive;
- e) centralizează rezultatele alegerilor, constată candidatul ales și prezintă Curții Constituționale documentația necesară validării mandatului de Președinte al României;
- f) îndeplinește orice alte obligații ce îi revin potrivit prezentei legi.

ART. 6

Birourile electorale de circumscripție au următoarele atribuții:

- a) fac publicațiile și afișările de lege, în termen de 5 zile de la primirea comunicării privind candidaturile înregistrate la Biroul Electoral Central;
- b) rezolvă întâmpinările referitoare la propria activitate și contestațiile cu privire la operațiunile birourilor electorale ale secțiilor de votare;
- c) distribuie birourilor electorale ale secțiilor de votare buletinele de vot, ștampile de control și ștampile cu mențiunea "Votat";
- d) centralizează rezultatul alegerilor pentru circumscripția electorală și înaintează Biroului Electoral Central procesele-verbale cuprinzând aceste rezultate, precum și întâmpinările, contestațiile și procesele-verbale primite de la birourile electorale ale secțiilor de votare;
- e) îndeplinesc orice alte obligații prevăzute de lege în sarcina lor.

ART. 7

Birourile electorale ale secțiilor de votare îndeplinesc, în mod corespunzător, atribuțiile ce le revin, potrivit legii, pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului.

ART. 8

Birourile electorale lucrează și iau hotărâri cu votul majorității membrilor prezenți.

Secțiunea a 2-a
Candidaturile

ART. 9

(1) Propunerile de candidați pentru alegerea Președintelui României se depun la Biroul Electoral Central, cel mai târziu cu 30 de zile înainte de data alegerilor.

(2) Propunerile se fac în scris și vor fi primite numai dacă:

- a) sunt semnate de conducerea partidului sau a formațiunii politice ori de conducerea acestora, care au propus candidatul sau, după caz, de candidatul independent;
- b) cuprind prenumele și numele, locul și data nașterii, starea civilă, domiciliul, studiile, ocupația și profesia candidatului și precizarea că îndeplinește condițiile prevăzute de lege pentru a candida;
- c) sunt însoțite de declarația de acceptare a candidaturii, scrisă, semnată și datată de candidat, precum și de lista sau listele susținătorilor, al căror număr nu poate fi mai mic de 300.000 de alegători. (modificat de OUG nr.129/2000)

(3) Lista susținătorilor este un act public, sub sancțiunea prevăzută de art. 292 din Codul penal. Lista sau listele susținătorilor trebuie să cuprindă data alegerilor, prenumele și numele candidatului, precum și prenumele și numele, data nașterii, adresa, denumirea, seria și numărul actului de identitate și semnăturile alegătorilor care susțin candidatura. În lista se vor menționa, de asemenea, numele și prenumele persoanei care a întocmit-o. Persoana care a întocmit lista este obligată să depună o declarație pe propria răspundere prin care să ateste veridicitatea semnăturilor susținătorilor. (modificat de OUG nr.129/2000)

(4) Propunerea de candidatură se depune în 4 exemplare, un exemplar original și 3 copii, din care originalul și o copie se păstrează la Biroul Electoral Central, un altul se înregistrează la Curtea Constituțională, iar al patrulea, certificat de președintele Biroului Electoral Central, se restituie depunătorului.

ART. 10

Nu pot candida persoanele care, la data depunerii candidaturii, nu îndeplinesc condițiile prevăzute de art. 35 din Constituție pentru a fi alese sau care au fost alese anterior, de două ori, ca Președinte al României.

ART. 11

(1) Biroul Electoral Central aduce la cunoștință publică, prin presă, și afișează, la sediul sau, propunerile de candidați pe care le-a primit, în termen de 24 de ore de la înregistrare.

(2) Până la 20 de zile înainte de data alegerilor, candidatul, partidele, formațiunile politice sau cetățenii pot contesta înregistrarea sau neînregistrarea candidaturii. Contestația se depune la Biroul Electoral Central, care o înaintează împreună cu dosarul candidaturii, în termen de 24 de ore, spre soluționare, Curții Constituționale.

(3) Curtea Constituțională soluționează contestația în termen de 48 de ore de la înregistrare. Soluția este definitivă și se publică în Monitorul Oficial al României.

(4) A doua zi după expirarea termenului de soluționare a contestațiilor, prevăzut la alin. (3), Biroul Electoral Central comunică birourilor electorale de circumscripție candidaturile definitive înregistrate, în ordinea în care au fost depuse.

Secțiunea a 3-a
Buletinele de vot

ART. 12

(1) Buletinele de vot se vor tipări potrivit modelului prevăzut în anexa.

(2) Dimensiunile buletinului de vot se stabilesc de Biroul Electoral Central, ținând seama de numărul candidaților și de spațiul necesar pentru imprimarea lor, și se transmit birourilor electorale de circumscripție o dată cu comunicarea candidaturilor.

(3) Imprimarea buletinelor de vot se asigură de birourile electorale de circumscripție, prin intermediul prefecților, cu respectarea prevederilor legale referitoare la imprimarea buletinelor de vot pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului, care se aplică în mod corespunzător. Prefecții răspund ca toate buletinele de vot necesare să fie imprimate cu cel puțin 3 zile înainte de data alegerilor. (modificat de OUG nr.140/2000)

ART. 13

(1) Semnele electorale se declară la Biroul Electoral Central o dată cu depunerea candidaturii.

(2) Dacă alegerile pentru Președintele României au loc concomitent cu cele pentru Camera Deputaților și Senat, se vor utiliza numai semnele electorale stabilite în cadrul alegerilor pentru cele două Camere. Dacă alegerile pentru Președintele României au loc la o dată diferită, se vor utiliza numai semnele electorale stabilite în cadrul ultimelor alegeri pentru Camera Deputaților și Senat. În cazul partidelor sau formațiunilor politice care nu au participat la aceste alegeri, precum și în cazul alianțelor politice, se aplică prevederile Legii pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului, referitoare la semne și denumiri.

ART. 14

Prevederile legale pentru alegerea Camerei Deputaților și Senatului, referitoare la ștampilele secțiilor de votare și la predarea, distribuirea și afișarea buletinelor de vot sau eliberarea unor buletine vizate și anulate, se aplică și pentru alegerile privind Președintele României.

Secțiunea a 4-a

Campania electorală și desfășurarea alegerilor

ART. 15

(1) Campania electorală și desfășurarea alegerilor pentru Președintele României se fac potrivit dispozițiilor legale privind alegerea Camerei Deputaților și a Senatului, cu excepțiile prevăzute în prezenta secțiune.

(2) Președintele în funcție poate participa la campania electorală a partidului sau formațiunii politice care l-a propus sau îi susține candidatura, potrivit art. 9.

ART. 16

(1) Pentru candidații la alegerea Președintelui României, accesul la serviciile publice la radio și televiziune este egal și gratuit.

(2) Orarul pentru campania electorală și repartizarea timpilor de antenă pentru accesul egal și gratuit al candidaților la serviciile publice de radio și televiziune se fac, după încheierea perioadei de depunere a candidaturilor, de birourile permanente reunite ale celor două Camere ale Parlamentului, împreună cu reprezentanții serviciilor publice de radio și televiziune și cu participarea candidaților.

(3) Dacă alegerile pentru Președintele României au loc concomitent cu cele pentru Camera Deputaților și Senat, se vor avea în vedere și orarul și repartizarea timpilor de antenă pentru campania electorală privind alegerea celor două Camere.

ART. 17

Împotriva soluției date de biroul electoral de circumscripție la plângerile ce îi sunt adresate cu privire la împiedicarea unui partid sau a unei formațiuni politice ori a unui candidat de a-și desfășura campania electorală, contestațiile se soluționează de Curtea Constituțională, în termen de 3 zile de la sesizare.

ART. 18

(1) Dacă alegerile pentru Președintele României au loc concomitent cu cele pentru Camera Deputaților și Senat, persoanele acreditate să asiste la efectuarea operațiunilor

electorale pentru alegerea deputaților și senatorilor pot asista și la efectuarea celor pentru alegerea Președintelui României.

(2) În cazul în care alegerile pentru Președintele României au loc la o dată diferită, acreditarea pentru a asista la operațiunile electorale a delegaților presei, cinematografiei, radioului și televiziunii, române sau străine, ori a observatorilor externi, care solicită aceasta, se face de Biroul Electoral Central.

(3) În situația prevăzută la alin. (2), partidele și formațiunile politice care au propus candidați vor putea desemna câte un singur delegat, pentru fiecare secție de votare și birou electoral de circumscripție, care să asiste la efectuarea operațiunilor electorale. Desemnarea se face prin comunicarea prenumelui, numelui și domiciliului reprezentantului, sub semnătura conducerii partidului sau formațiunii politice. Dacă mai multe partide sau formațiuni politice au propus același candidat, ele pot desemna numai un reprezentant comun.

ART. 19

(1) Alegătorul va vota aplicând ștampila înăuntrul patruleterului care cuprinde prenumele și numele candidatului pe care îl votează.

(2) Dacă alegerile pentru Președintele României au loc concomitent cu cele pentru Camera Deputaților și Senat, ștampila se aplică pe cartea de alegător pe un singur număr de scrutin.

(3) Dacă alegerile pentru Președintele României au loc la o dată diferită de cele pentru Camera Deputaților și Senat, ștampila se aplică pe cartea de alegător la numărul de scrutin adus la cunoștință publică de Guvern o dată cu data votării.

(4) La al doilea tur de scrutin, ștampila se aplică la numărul de scrutin care urmează.

CAP. 3

Stabilirea rezultatului alegerilor

ART. 20

(1) Operațiunile electorale pentru constatarea rezultatelor votării la secțiile de votare, contestațiile și întâmpinările cu privire la operațiunile de votare și de deschidere a urnelor se fac cu respectarea prevederilor legale privind alegerea Camerei Deputaților și a Senatului.

(2) Rezultatul votării la secția de votare se consemnează într-un tabel.

(3) Candidații la alegerile pentru Parlament din partea partidelor sau formațiunilor politice ce au propus și candidați pentru alegerea Președintelui României au dreptul să

întocmească și ei un tabel. Dacă alegerile pentru cele două Camere și pentru Președintele României nu au loc concomitent, acest drept revine delegaților partidelor sau formațiunilor politice ce au propus candidații în alegerile pentru Președintele României.

(4) Tabelele vor cuprinde voturile nule, prenumele și numele candidaților și voturile valabil exprimate pentru fiecare candidat.

ART. 21

(1) După deschiderea urnelor și numărarea voturilor președintele biroului secției de votare încheie un proces-verbal în 3 exemplare, care va cuprinde:

- a) numărul alegătorilor potrivit listelor electorale permanente;
- b) numărul alegătorilor care s-au prezentat la urne; defalcarea acestui număr în funcție de alegătorii de pe lista permanentă și de pe cea specială;
- c) numărul total al voturilor valabil exprimate;
- d) numărul voturilor nule;
- e) numărul voturilor valabil exprimate pentru fiecare candidat;
- f) expunerea, pe scurt, a întâmpinărilor și contestațiilor și a modului lor de soluționare, precum și a contestațiilor înaintate spre soluționare biroului electoral de circumscripție. modificat de OUG nr.129/2000)

(2) Procesele-verbale se semnează de președinte și de membrii biroului. Un exemplar al procesului-verbal se afișează, la loc vizibil, la sediul biroului electoral al secției de votare. (modificat de OUG nr.129/2000)

(3) Membrii birourilor electorale ale secțiilor de votare care au semnat procesul-verbal li se eliberează, la cerere, o copie certificată de către toți cei care au semnat originalul; cererea trebuie formulată înainte de întocmirea procesului-verbal.

(4) Lipsa semnăturii unor membri ai biroului secției de votare nu influențează asupra valabilității procesului-verbal. Președintele va menționa motivele care au împiedicat semnarea.

(5) Procesele-verbale, împreună cu toate contestațiile privitoare la operațiunile electorale ale secției de votare, precum și cu buletinele de vot nule și cele contestate, vor alcătui un dosar care, sigilat și ștampilat, se va înainta biroului electoral de circumscripție, de președintele biroului electoral al secției de votare și membrii biroului, cu paza militară, în cel mult 24 de ore.

(6) În termen de 24 de ore de la primirea dosarului, biroul electoral de circumscripție va trimite unul din exemplarele procesului-verbal la tribunalul în a cărei rază teritorială este circumscripția electorală; candidații sau partidele și formațiunile politice care i-au propus vor putea obține copii legalizate de pe acest exemplar.

ART. 22

(1) După primirea proceselor-verbale de la toate birourile electorale ale secțiilor de votare și după soluționarea contestațiilor și întâmpinărilor primite, biroul electoral de circumscripție încheie un proces-verbal, care va cuprinde:

- a) numărul alegătorilor din circumscripția electorală potrivit listelor electorale permanente;
- b) numărul total al alegătorilor ce s-au prezentat la urne; defalcarea acestui număr de pe listele permanente și de pe cele speciale;
- c) numărul total al voturilor valabil exprimate;
- d) numărul voturilor nule;
- e) numărul voturilor valabil exprimate pentru fiecare candidat în cadrul circumscripției electorale;
- f) expunerea, pe scurt, a întâmpinărilor, contestațiilor și hotărârilor luate de biroul electoral de circumscripție.

(2) Prevederile art. 21 alin. (2) și (4) se aplică în mod corespunzător.

(3) Procesul-verbal, împreună cu întâmpinările, contestațiile și procesele-verbale primite de la birourile electorale ale secțiilor de votare, formând un dosar, încheiat, sigilat și semnat de membrii biroului electoral, se înaintează, cu paza militară, la Biroul Electoral Central, în cel mult 48 de ore de la primirea ultimului proces-verbal al birourilor electorale ale secțiilor de votare.

ART. 23

(1) Biroul Electoral Central rezolvă întâmpinările și contestațiile depuse, deciziile date fiind definitive, după care încheie un proces-verbal cuprinzând:

- a) numărul total al alegătorilor potrivit listelor electorale ale localităților unde își au domiciliul alegătorii;
- b) numărul total al alegătorilor ce s-au prezentat la urne;
- c) numărul total al voturilor nule;
- d) numărul total al voturilor valabil exprimate, pe întreaga țară, pentru fiecare candidat și constatarea îndeplinirii condițiilor prevăzute de art. 81 din Constituție; în situația în care aceste condiții nu sunt întrunite, prenumele și numele candidaților ce vor participa la al doilea tur de scrutin;
- e) centralizarea rezultatelor celui de-al doilea tur, potrivit prevederilor de la lit. a) - d), care se aplică în mod corespunzător, prenumele și numele candidatului a cărui alegere a fost constatată;
- f) modul de soluționare a contestațiilor și întâmpinărilor primite.

(2) Prevederile art. 21 alin. (2) și (4) se aplică în mod corespunzător.

(3) Procesul-verbal, pentru fiecare tur de scrutin, împreună cu dosarele birourilor electorale de circumscripție, primite potrivit art. 22 alin. (3), se înaintează, cu paza militară, la Curtea Constituțională, în termen de 24 de ore de la înregistrarea ultimului dosar.

ART. 24

(1) Curtea Constituțională anulează alegerile în cazul în care votarea și stabilirea rezultatelor au avut loc prin fraudă de natură să modifice atribuirea mandatului sau, după caz, ordinea candidaților care pot participa la al doilea tur de scrutin. În această situație, Curtea va dispune repetarea turului de scrutin în a treia duminică de la data anularii alegerilor.

(2) Cererea de anulare a alegerilor se poate face de partidele, formațiunile politice și candidații care au participat la alegeri, în termen de cel mult 3 zile de la închiderea votării; cererea trebuie motivată și însoțită de dovezile pe care se întemeiază.

(3) Cererea poate fi admisă numai dacă cel care a sesizat nu este implicat în producerea fraudei.

(4) Soluționarea cererii de către Curtea Constituțională se face până la data prevăzută de lege pentru aducerea la cunoștință publică a rezultatului alegerilor.

ART. 25

(1) Curtea Constituțională publică rezultatul alegerilor în presă și în Monitorul Oficial al României pentru fiecare tur de scrutin și validează rezultatul alegerilor pentru președintele ales.

(2) Actul de validare se întocmește în 3 exemplare, din care unul se prezintă Parlamentului pentru depunerea jurământului prevăzut de art. 82 alin. (2) din Constituție, iar al treilea se înmânează candidatului ales.

ART. 26

(1) Al doilea tur de scrutin are loc în condițiile prevăzute la art. 81 alin. (3) din Constituție, la 2 săptămâni de la primul tur de scrutin, în aceleași secții de votare și circumscripții electorale, sub conducerea operațiunilor electorale de către aceleași birouri electorale și pe baza acelorași liste de alegători de la primul tur.

(2) În al doilea tur de scrutin participă primii doi candidați care au obținut cel mai mare număr de voturi, valabil exprimate pe întreaga țară la primul tur. Confirmarea acestui număr se face de Curtea Constituțională în termen de 24 de ore de la primirea proceselor-verbale prevăzute la art. 23 alin. (3), prin aducerea la cunoștință publică a prenumelui și numelui celor doi candidați care vor participa la cel de-al doilea tur de scrutin și a zilei votării stabilite potrivit alin. (1).

(3) Campania electorală pentru al doilea tur de scrutin începe de la data când s-a adus la cunoștință publică ziua votării.

ulart(4) În termen de 2 zile de la deschiderea campaniei electorale se vor stabili orarul pentru desfășurarea acestora la serviciile publice de radio și televiziune și repartizarea timpilor de antenă, potrivit art. 16, care se aplică în mod corespunzător.

(5) Persoanele acreditate să asiste la efectuarea operațiunilor electorale la primul tur de scrutin sunt de drept acreditate să asiste la efectuarea acestor operațiuni și la al doilea tur de scrutin.

Articol 28 Constituția

CAP. 4

Dispoziții tranzitorii și finale

ART. 27

Sanctiunile contravenționale și pedepsele, prevăzute de lege pentru încălcarea dispozițiilor legale privind alegerea Camerei Deputaților și a Senatului, se aplică și în ceea ce privește încălcarea dispozițiilor legale corespunzătoare privind alegerea Președintelui României.

ART. 28

(1) Prevederile legale pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului, referitoare la suportarea cheltuielilor electorale, taxa de timbru, sprijinirea de către Guvern a activității birourilor electorale, oficiilor electorale, la păstrarea materialelor necesare în vederea votării și la judecarea de către instanțe a întâmpinărilor, a contestațiilor și a oricăror alte cereri, se aplică și în ceea ce privește alegerile pentru Președintele României. (modificat de OUG nr. 63/2000)

(2) Dacă alegerea Președintelui României are loc concomitent cu alegerea Camerei Deputaților și a Senatului, cheltuielile pentru efectuarea operațiunilor electorale, inclusiv pentru subvenționarea partidelor și formațiunilor politice de la bugetul de stat, se suportă din fondurile alocate pentru alegerea celor doua Camere.

(3) În cazul în care alegerile pentru Președintele României au loc la o dată diferită de alegerile parlamentare, subvenționarea campaniei electorale a partidelor și formațiunilor politice care au propus candidații se stabilește prin lege specială. Partidele și formațiunile politice care au obținut cel puțin 10% din voturile valabil exprimate pe întreaga țară pentru candidatul pe care l-au propus vor restitui subvenția în termen de 2 luni de la data încetării campaniei electorale.

ART. 29

(1) Alegerile pentru Președintele României din anul 1992 vor avea loc o dată cu cele pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului.

(2) Pentru alegerile de la alin. (1) pot fi acreditați să asiste la operațiunile electorale și observatori interni, în condițiile prevăzute de Legea pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului.

ART. 30

Decretul-lege nr. 92/1990 pentru alegerea Parlamentului și a Președintelui României se abrogă.

Editura A.F.I.R.
Consultant editorial: Mihai Panait
ISBN 973-99101-5-7

•

Title: Elections Step by Step

Author(s): _____

Place of Pub.: Romania

Publisher: _____

Year: 2000 Language: Romanian

Country/Topics: Romania

Description: Voter guide; IFES

joint project



*Programul de Asistență
pentru Alegeri 2000*

CENTRAS

**Centrul de Asistență pentru
Organizații Neguvernamentale**

Bulevardul Nicolae Bălcescu 25,

Et. 7, Ap. 14, Sector 1,

București, România

Tel.: 40 (0)1 310.0380, 310.0381

Fax: 40 (0)1 310.0382

E-mail: centras@fx.ro